FINNISH NEWSPAPER IN CANADA AND THE BEST ADVERTISING MEDIUM. SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA JA PARAS ILMOITUSVÄLINE.

CANADAN UUTISET

SOVINNOLLISUUS YHTEISISSÄ, VAPAUS YKSITYISISSÄ JA HYVÄNTAHTOISUUS KAIKISSA ASIOISSA.

NUMERO 28 — Torstaina, Heinäk. 14, 1921 — PORT ARTHUR, CANADA — Thursday, July 14th, 1921 — VII Vuosik.—Vol. VII

RAUTATIELÄISET JA PALKANALENNUS CANADAN RAUTATEILLÄ.

Hallituksen ja Canadian Pacific alentavat palkkoja 12 prosentilla.

Montreal, Que. — Rautatieyhtiöt uudistivat t. k. 12 p:nä suoranaiset neuvottelut rautatieläisten kanssa koettaen päästä sopimukseen kahdentoista prosentin palkanalennuksesta ja työolojen järjestämisestä. Samana päivänä ilmoitettiin, että yksimielisen sopimuksen saavuttamisesta muutamaan päivään ei ole suuria toiveita.

Grand Trunk-rautatie on pitänyt neuvotteluja varapresidentti Robbin välityksellä. Niiden kulusta ilmoitetaan ainoastaan, että konferenssi on sujunut hyvin ja yksimielisyyteen päästänee ennen pitkää. Canadian Pacificin virkailijat ovat pitäneet neuvotteluja melkein joka päivä, samaten Canadian Nationalin virkailijat Torontossa.

Heinäkuun 4:nnen päivän onnettomuudet Yhdysvalloissa.

New York. — Tietoja onnettomuustapauksista, joita on sattunut heinäkuun 4 p:n juhlallisuuksia vietettäessä, on saapunut tänne tuhkatiheään sisämaasta. Näyttää siltä, että ponnistukset Amerikan kansallisen juhlapäivän saattamiseksi "turvalliseksi ja terveeksi" eivät ole tuottaneet paljonkaan tyydyttävämpiä tuloksia kuin edellisinä vuosina. Useimmat tapaturmat ovat aiheutuneet ilotulitusaineiden varomattomasta käsittelystä.

Kaarle haluaa vielä Unkariin.

Wien. — Täällä kiertelee itsepintaisia huhuja, että Unkarin ent. kuningas Karl aikoo kansallisena juhlapäivänä, pyhän Tapanin päivänä, elokuun 20 p:nä, palata takaisin Unkariin. Hallitsijan saapuminen aiotaan pitää salassa ja toimeenpanna samallainen kansanäänestys kuin Kreikassa.

Bolshevikeilla on omituisia mallifarmeja.

Tallinna. — Moskovalaisessa lehdessä "Ekonomitsheskaja Shisn" oli jonkun aikaa sitten kuvaus oloista eräällä kommunistisella "mallifarmilla." Maatila on kokonaan rappeutunut, sillä vuosikausiin ei ole tehty mitään korjauksia. Työläiset asuvat hirvittävän likaisissa huoneissa. Eräässä niistä oli vasikka, jonka työnjohtaja oli sinne asettanut naisten vastalauseista huolimatta. Perunoista ja kasviksista on alituinen puute. Asukkaat ja karja näkevät nälkää. Maatilalla on 32 henkilöä ja niistä kuusi on virkailijoita. Bolshevikien vanhassa ohjelmassa vaadittiin samantapaisten "mallifarmien" lisäämistä.

Albertassa odotetaan hyvää satoa.

Edmonton, Alta. — Äskeiset sateet ovat ihmeellisesti muuttaneet satotoiveita maakunnassa. Kosteutta tuli niin runsaasti että sellaista ei kahteen kolmeen vuoteen muisteta, varsinkin mitä Pohjois-Albertaan tulee. Vaikkakin kuivuus jo ennätti tehdä suurta vahinkoa ei kuitenkaan ole yhtään paikkaa, jossa täydellinen kato olisi odotettavissa.

Myrsky tehnyt suurta vahinkoa Lontoossa, Ont.

Lontoo, Ont. — Kahden aikaan aamulla alkaneen ja lähes kahteen iltapäivällä kestäneen rajuilman aikana t. k. 10 p:nä satoi 3.15 tuumaa vettä ja salama iski m. m. Free Pressin kirjapainoon ja metodistikirkon torniin. Niin kovaa ilmaa ei täällä ole ollut sitten vuoden 1883. Alempi kaupunginosa oli tulvan vallassa ja vesi kohosi 12 jalkaa korkealle.

Amerikalaisia sota-aluksia Meksikossa.

Washington. — Kun tilanne Tampicon öljyalueilla on viimeisten päivien aikana tullut uhkaavaksi ja amerikalaisten turvallisuus epävarmaksi on hallitus lähettänyt Tampicon lahteen ensiluokan risteilijän ja tykkiveneen. Rauhattomuuksiin on syynä se, että presidentti Obregon on asettanut amerikalaisten tuottamalle öljylle 100 prosentin veron.

Amundsen palannut napamatkoiltaan.

Seattle, Wash. — Oltuaan kolme vuotta arktisilla seuduilla palasi tunnettu norjalainen retkeilijä Roald Amundsen takaisin ihmisten ilmoille. Hän aikoo ensi kesänä lähteä uudelle matkalle.

S. O. K:n johtaja kuollut.

Helsinki.— Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan johtaja, kauppaneuvos Jalmari Sahlbom kuoli täällä heinäkuun 1 p:nä. Hän on ollut S. O. K:n johtajana noin viisitoista vuotta ja oli sanotun liikkeen perustaja.

Kenraali teki itsemurhan.

Kesäkuun 23 p:nä ampui itsensä Helsingissä sotaväen päällikön esikuntapäällikkö kenraalimajuri K. E. Berg. Teon syynä olivat solvaukset ja loukkaukset, joita kenraali oli saanut osakseen virassa ollessaan. Hän oli Suomen armeijan parhaita upseereja. Sotilaskasvatuksensa hän oli saanut Venäjällä.

Presidentti Harding allekirjoittanut rauhan Saksan ja Itävallan kanssa.

Raritan, N. J. — Sota Saksan kanssa loppui toissa lauantaina presidentti Hardingin allekirjoittaessa rauhansopimuksen senaattori Frelinghuysen huvilassa. Tilaisuudessa oli läsnä noin kolmekymmentä henkeä.

Muutoksia Venäjällä ensi kuussa.

Lontoo, Eng. — The Daily Herald kirjoittaa uutisen, jonka mukaan Venäjällä pitäisi alkaa vallankumous elokuulla. Vallankumouksen järjestäjillä pitäisi olla apunaan Ranska ja Yhdysvallat ja suuret rahavarastot. Tieto ei miltään taholta ole saanut vahvistusta.

Kulovalkea polttanut Millwoodin kauppalan.

Cobalt, Ont. — Tänne ilmoitetaan, että parhaillaan raivoavat metsäpalot ovat aiheuttaneet ainakin kaksi ihmishengen hukkaa, polttaneet miljoonien dollarien arvosta puutavaraa ja hävittäneet Millwoodin kauppalan. Nykyään on yhtä kuivaa kuin vuonna 1911, jolloin metsäpalot tuhosivat Porcupinen piirin.

300 mailia kantava tykki?

New York. — Tri Hutchinson, Thomas A. Edisonin entinen pääinsinööri, ilmoittaa keksineensä uuden tykin, jonka sanotaan voivan heittää viiden tonnin painoisen projektiilin 200—300 mailin päähän. Keksijä antoi pienoiskokoisella tykillä näytöksen Woolworth-rakennuksen 50:nnessä kerroksessa.

Tanssiaiset Englannin hovissa.

Lontoo, Eng. — Ensimäiset hovitanssiaiset Buckinghamin palatsissa vuoden 1914 jälkeen pidettiin Belgian kuningasparin kunniaksi t. k. 7 p:nä. Tilaisuuteen oli kutsuttu noin 2,000 vierasta.

Veljet tapasivat toisensa 60 vuoden perästä.

Houston, Texas. — Lansing Grant, ikä 98 vuotta, vietti äskettäin suurta juhlaa, sillä hänen luonaan oli vierailemassa hänen veljensä J. H. Grant, jota hän ei olut tavannut kuuteenkymmeneen vuoteen. Tapauksen kunniaksi ollut tavannut kuuteenkymmepartansa, jota hän oli kasvattanut 60 vuotta.

Autolla Meksikon lahdelta Port Arthuriin.

New Orleans. — Kuljettuaan 36,000 mailia Missippi River Scenic-maantiellä lähti auto N:o 1 New Orleansin kaupungintalon edustalta viime sunnuntaina matkalle Port Arthuriin, Ont. Ajajajana on pääisännöitsijä Truman Pierson Minneapolista. Hän tuo mukanaan kirjeen Port Arthurin majurille I. L. Matthews'ille ja Fort Williamin Rotary-klubille.

Yhdysvallat ostaa suuren brittiläisen ilmalaivan.

Lontoo, Eng. — Setä Sam tulee pian brittiläisen ilmalaivan R-38 omistajaksi. Alus on suurin, mitä tähän saakka missään maassa on rakennettu ja edustaa se joka suhteessa viimeisimpiä saavutuksia sillä alalla. Sen luullaan kykenevän kulkemaan 5,000 mailia täydellä vauhdilla, 70 mailin nopeudella tunnissa, ja 6,500 mailia 60 mailin nopeudella. Ilma-alus on varustettu konekivääreillä ja pommiinheittolaitteilla.

Englannin hiililakon vaikutuksia.

Lontoo, Eng. — Hiililakon seuraukset näyttäytyvät Suur-Britannian kaupan suuressa vähennyksessä kesäkuulla. Tuonti oli 82 miljoonaa puntaa suurempi edellisen vuoden kesäkuuhun verrattuna ja vienti on vähentynyt 78 miljoonaan puntaan. Puuvillaa tuotiin 11 miljoonan punnan arvosta vähemmän, villaa 7 miljoonaa, jauhoja ja viljaa 4 miljoonaa ja muita ruokatarpeita ja juomia 9 miljoonaa puntaa vähemmän. Hiilen vienti väheni 8 miljoonalla, raudan ja teräksen 8¾ miljonalla ja puuvillatuotteiden 28 miljoonalla punnalla.

Viinakauppiaat näännyttävät kirjeenkantajat postitulvallaan.

Toronto, Ont.— Paikallisen kirjeenkantajain yhdistyksen presidentti Browning on pannut vastalauseensa yhdistyksen jäsenten puolesta yletöntä kirjetulvaa vastaan kuumina päivinä. Hän selittää ylimääräisten lähetysten johtuvan väkijuomaliikkeiden kirjevaihdosta. Ne ovat alkaneet lähettää tuhansittain kiertokirjeitä kaupungissa asuville tuttavilleen.

Saksan sotarikolliset.

Leipzig. — Kenraaliluutnantti Karl Stenger, jota Ranskan hallitus syytti sotavankien ja haavoittuneiden surmaamisesta, vapautettiin täällä istuvassa rikosylioikeudessa. Majuri Bruno Crusius, jota syytettiin samankaltaisesta rikoksesta, tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankilaan ja kiellettiin käyttämästä sotilaspukua.

Suomalaiset kommunistit Siperiassa.

Länsi-Siperiassa, jonne v. 1918 jälkeen paljon suomalaisia punaisia pakeni, ja mistä viime kesänä suurin osa heistä siirtyi Karjalaan, oleskelee vieläkin suomalaisia kommunisteja. Huomattavimpia heistä ovat kommunisti Paavilainen, joka on sikäläisen suomalaisen kommunistijärjestön johtaja, ja veljekset Suurkukka, joista vanhempi on Venäjän kommunistisen puolueen Siperian aluekomitean sihteeri ja nuorempi palvelee Omskin kuvernementin tshekassa. Verikenraali Kaljusen pitäisi myöskin oleskella Omskissa.

Enemmän miehiä kuin naisia.

Washington. — Vuonna 1920 oli Yhdysvalloissa 2,090,132 enemmän miehiä kuin naispuolisia asukkaita, niin että suhde oli 114:100 miesten hyväksi verrattuna suhteisiin 106:100 vuosina 1900—1910. Miesten suurempi lukumäärä lankee ulkomailla syntyneen väestön osan kohdalle, jossa miehet ovat melkoista lukuisammat. Columbian piirissä oli 287 miestä 100 naista kohden, Nevadassa 148.4 niinikään 100 naista kohden.

YHDYSVALTAIN PRESIDENTTI TEHNYT SUURVALLOILLE ESITYKSEN ASEIDEN RIISUMISESTA.

Tieto Hardingin ehdotuksesta otettu innostuneesti vastaan Suur-Britanniassa.

Washington.— Presidentti Harding on lähestynyt Suur-Britanniaa, Ranskaa, Italiaa ja Japania ehdottaen Washingtonissa pidettäväksi konferensin, jossa keskusteltaisi sotavarustusten rajoittamisesta. Presidentti on myöskin ehdottanut että samassa konferensissa otettaisi esille Tyynenmeren ja Kaukaisen Idän asiat.

Lontoo, Eng. — Puhuessaan presidentti Hardingin tiedonannosta kansainvälisen, aseiden rajoitusta tarkoittavan konferensin kokoonkutsumisesta Washingtoniin lausui pääministeri Lloyd George t. k. 11 p:nä alahuoneessa, että ehdotus on Suur-Britannian taholta otettu vastaan mitä suurimmalla mielihyvällä. Mr. Lloyd George lausui, että alahuone pitää presidentti Hardingin alotetta kaukonäköisenä valtiotekona ja toivoo yksimielisesti, että se menestyisi.

Suomi Italian sanomalehdissä.

Monet suuret Italian sanomalehdet ovat julkaisseet lyhyehkön selostuksen siitä haastattelusta, joka Hufvudstadsbladetilla oli ministeri Gummeruksen kanssa hänen käydessään Suomessa. Italian sanomalehdet painostavat erikoisella mielihyvällä sitä verrattain valoisaa kuvaa, jonka ministeri antoi suomalaisille lukijoille Italian oloista.

Roomassa ilmestyvässä aikakauskirjassa "Rivista internazionale" on lyhyt arvostelu Suomen tilastollisen toimiston julkaisemasta teoksesta "La Republique de Finlande," jonka sanotaan "todistavan kuinka kukoistava on uusi pohjoinen valtio, joka on vapautunut venäläisten ikeestä." Arvosteluun liittyy muutamia tärkeimpiä teoksessa julkaistuja tilastollisia tietoja.

Montrealin teattereja suljettu.

Montreal, Que. — Monet eläväinkuvain teatterit suljettiin viime lauantaina usean viikon ajaksi. Syyksi ilmoitetaan yleinen liikelamaannus ja liiallinen kuumuus.

Kun lämpömittari on useita päiviä osoittanut yhdeksääkymmentä astetta on tilanne kaupungissa muuttunut tukalaksi. Eniten kärsivät kuumuudesta pikkulapset ja hevoset. Suuri joukko pienokaisia on tuotu sairaaloihin ja satojen hevosten ilmoitetaan menehtyneinä kaatuneen kaduille ja monen kuolleen siihen paikkaan.

Ainoastaan farmityöläisiä olisi päästettävä maahan.

Montreal, Que. — Montrealin työ- ja ammattiyhdistysten neuvostossa hyväksyttiin t. k. 7 p:nä päätöslauselma, jonka mukaan kaikki muut siirtolaiset paitsi farmityöläiset olisi estettävä Canadaan saapumasta.

Carpentier nyrkkeilee uudelleen lokakuussa.

New York. — Georges Carpentier allekirjoitti t. k. 11 p:nä Tex Richardin kanssa sopimuksen, jossa hän sitoutuu puolustamaan kevyen raskaansarjan mestaruuttaan lokakuun kuluessa. Hänen vastustajansa valitaan myöhemmin ja tulee siksi joku Rickardin nimittämä nyrkkeilijä.

Kirkoissakin käytetään päivänvarjostimia.

Sault Ste. Marie, Ont. — Eräs nainen aukaisi viime sunnuntaina St. Andrewin presbyteerikirkossa päivänvarjostimensa ja piti sen kohotettuna koko jumalanpalveluksen ajan suojellakseen hipiäänsä akkunasta tunkeutuvilta auringonsäteiltä.

Satotoiveet C. N. R:n alueella hyvät; sadetta toivotaan.

Toronto, Ont. — Canadian National rautatietoimiston saamien tietojen mukaan olivat sadot lännellä t. k. 2 p:ään mennessä yleensä hyvät. 321 asiamiehestä ilmoittaa 71 sään suotuisaksi ja 118 ilmoittaa sateen puutteesta. Kuudenkymmenenneljän tiedonannosta ilmenee, että sateet ovat pelastaneet tilanteen. Kymmenen asiamiestä ilmoittaa kuivuuden tehneen lievää vahinkoa. Raesateen tuottamasta vahingosta ilmoitetaan kymmenessä, heinäsirkkojen kuudessa, juurimatojen yhdessä ja liiallisen sateen yhden asiamiehen tiedonannossa. Heinäkuun 2 p:n jälkeen on lännellä saatu huomattavan runsaasti sadetta ja kuivuuden uhkaama vahinko siten saatu poistetuksi.

Kaasunaamioita palovartijoille.

Cobalt, Ont. — Kaasunaamiot olisivat suuriarvoisia tähän aikaan, lausui Cochranen piirin pääpalovartija E. G. Poole. Miesten on vaikea nähdä savussa, johon yhdistyy kova kuumuus. Mr. Poole ehdotti, että hallituksen tulisi hankkia kaasunaamiot palovartijoilleen. Samalla hän syytti puutavarayhtiöitä, joiden hän ei sanonut tekevän mitään paperipuittensa suojelemiseksi ilmoittaen, että Temiskaming & Northern Ontarion rautatien varrella on paperipuita tuhoutunut tuhansia koordeja.

Ent. presidentti Taft ylituomariksi.

Washington. — Ent. presidentti Taft vannoi viime maanantaina virkavalansa tultuaan Yhdysvaltain ylituomariksi äskettäin kuolleen tuomari Whiten jälkeen.

Palanneet sotilaat vaativat hallituksilta työtä.

Montreal, Que. — Palanneiden sotilaiden ja merimiesten yhdistys on päättänyt vaatia sekä Dominion parlamentilta että maakuntien lainlaatijakunnilta säädäntöä, jonka mukaan hallitusten tulisi pakollisesti antaa työtä palanneille miehille. Myöskin vaaditaan, että hallituksen alottamissa yleisissä töissä olisi etuoikeus annettava entisille sotilaille.

Elonkorjaajille annetaan alennusta rautatiemaksuissa.

Victoria, B. C. — Canadian Pacific rautatien presidentti Beatty on ilmoittanut pääministeri Oliverille Montrealista, että hän ryhtyy toimenpiteisiin saadakseen elonkorjaajille halvemman rautatiemaksun preerimaakuntiin siten helpottaakseen tuhansien työttömien miesten siirtymistä vuoriston yli ottamaan osaa suureen elonkorjuuseen.

Meripihkakaivos Manitobaan.

Ottawa. — J. Dix Rogers Torontosta on vuokrannut 233 eekkeriä maata Lake Cedarin länsirannalta Manitobasta aikoen ryhtyä kaivamaan sieltä meripihkaa. Mr. Rogers ilmoittaa keksineensä uuden menettelytavan, jolla meripihkaa voidaan edullisesti kaivaa.

Kuumin päivä kuudenkymmenen vuoden aikana.

Quebec, Que. — Kaupungin sääasemalta ilmoitettiin, että viime perjantaina oli lämpimin päivä mitä tunnetaan kuuteenkymmeneen vuoteen lämpömittarin osoittaessa 96½ astetta. Muutamissa osissa kaupunkia oli sata astetta varjossa ja auringossa 106.

Manion nimitettänee uudeksi ministeriksi.

Ottawa.— Pääministeri Meighenin palattua Ottawaan kuun lopulla tulee hän viipymättä ryhtymään monien tärkeiden asiain käsittelyyn. Mainitaan muutamien vanhempien senaatin jäsenten erosta ja heidän korvaamisestaan nuoremmilla. Yhtenä ehdokkaana mainitaan tri R. J. Manion, Fort Williamista.

Vancouverin viinakauppiaita joutunut tilille.

Vancouver, B. C. — Kolmekymmentä miestä käsittävä poliisijoukkue toimeenpani t. k. 7 p:n vastaisena yönä kotitarkastuksen neljässä klubissa takavarikoiden noin 2,000 pulloa olutta ja 100 pulloa viskyä. Sitäpaitsi pidätettiin kymmenen henkilöä, mukana yksi nainen, syytettynä hallituksen väkijuomalakien rikkomisesta. On saatu tietää, että klubit olivat myyneet väkijuomia jäsenilleen siten sivuuttaen hallituksen yksinoikeuden. Kaupungin syyttäjä ryhtynee toimenpiteisiin neljääkymmentä yksityistä henkilöä vastaan, jotka ovat rikkoneet hallituksen väkijuomakaupasta säätämiä asetuksia.

Rockefeller 82 vuoden ikäinen.

Tarrytown, N. Y. — John D. Rockefeller vietti t. k. 8 p:nä 82:tta syntymäpäiväänsä pelaten golfia aamulla ja käyden iltapäivällä ratsastamassa. Hänen poikansa ja perheensä olivat samana iltana päivän kunniaksi järjestetyillä juhlapäivällisillä. Kuumuudesta huolimatta on Mr. Rockefeller ollut melkein joka päivä pallokentällä ja hänen terveytensä näyttää olevan erinomainen.

Kenraalikuvernöörin vastaanotto.

Quebec, Que. — Rahaministeri Henry Drayton on neuvotellut pääministeri Taschereaun kanssa Lordi Byngin vastaanotosta hänen saapuessaan tänne elokuun 11 p:nä. Höyrylaiva Empress of Francen saapuessa kokoontuu rantaan Sir Louis Davies, Sir Charles Fitzpatrick, pääministeri Meighen ja liittohallituksen jäsenet, pääministeri Taschereau hallituksineen ja muutamia kirkonmiehiä.

Raesade tuottanut suurta vahinkoa.

Regina, Sask. — Viime torstaina vallitsi kaupungista pohjoiseen ja itään raesade kahdenkymmenen minuutin ajan vahingoittaen viljaa. Vahingon suuruutta ei voida tarkalleen määrätä, mutta 1,000 eekkerin alan ilmoitetaan tuhoutuneen. Rakeiden suuruus vaihteli kahden tuuman läpimittaisista tennis-pallon suuruisiin.

Suuremmoinen tokka avattu Lontoossa.

Lontoo, Eng. — Kuningas Yrjö, kuningatar Maryn, prinsessa Maryn ja Yorkin herttuan seuraamana avasi t. k. 8 p:nä uuden tokan, joka sijaitsee seitsemän mailin päässä St. Paulin katedraalista. Siihen pääsee aina 30,000 tonnin kantoiset linjalaivat ja on laitos tullut maksamaan 15,000,000 puntaa. Tokalla on uudenaikaiset rakennukset ja koneisto, joten lasteja voidaan purkaa ja lähettää suuremmalla nopeudella kaikkiin Yhdistyneen Kuningaskunnan satamiin ja ulkomaille.

Canadan ja Yhdysvaltain kanavatarkastajat matkalla.

Ottawa. — Viime lauantaina lähti 160 St. Lawrencen kanavayhdistyksen canadal. ja amerikalaista jäsentä tarkastusmatkalle Niagara Fallsista Quebeciin. Matkalla tarkastetaan kaikki suunnitellut kanavat, joiden tarkoituksena on helpottaa valtamerilaivojen pääsyä Atlantilta Ontario-järveen. Tarkastusmatkan oli järjestänyt F. H. Keefer, M.P. Canadaa edusti Sir Robert Borden, Hon. J. D. Reid, Sir Henry Drayton ja eräät muut edustajahuoneen ja senaatin jäsenet. Matka suoritetaan höyrylaivalla Cape Eternity.

Vaimo ja poika lähetettiin ekspressissä.

Salt Lake City, Utah. — Eräs nainen ja 13-vuotias poika saapuivat t. k. 8 pnä Provo'on, Utah, ekspressilähetyksenä. Heidät oli Konstantinopolista pantu tulemaan vaimon miehen luokse, joka on täällä farmarina.

BRITTILÄISET JA IRLANTILAISET ALLEKIRJOITTANEET ASELEPOSOPIMUKSEN.

De Valera ja Lloyd George kohtavat toisensa tällä viikolla.

Dublin. — Aselepoehdot allekirjoitettiin viime lauantaina brittiläisten sotilaspäämajassa. Brittiläistä armeijaa edustivat Irlannin sotilaskomentaja Sir Nevil MacReady, eversti Briand ja A. W. Cope, Irlannin pääsihteerin toimiston kirjuri. Komentajat Barton ja Duggan olivat läsnä "Irlannin tasavallan armeijan" puolesta.

Lontoo, Eng. — Irlannin tasavallan johtajalle, Eamonn de Valeralle lähettämänsä sähkösanoman mukaan on pääministeri Lloyd George valmis tapaamaan hänet minä päivänä tahansa tällä viikolla keskustellakseen ehdoista, joilla Irlannin tilanteen selventämistä tarkoittava konferenssi voitaisi kokoonkutsua. Koko brittiläisen kansan ilmoitetaan olevan valmiina myöntämään Irlannille dominion-oikeudet, jos se vain suostuu luopumaan tasavalta-aikeistaan.

Canada ja Yhdysvallat yhteisessä muistojuhlassa.

Thorold. — Tämän kauppalan pystyttämän muistomerkin ympärille, joka kohotettiin vuoden 1812 sodassa, Beaver Damin taistelussa kaatuneiden amerikalaisten sotilaiden muistoksi kohtasivat Amerikan ja Canadan edustajat toisensa t. k. 11 p:nä. Etelä-Dakotan kuvernööri Mac Master sanoi, että hän oli syvästi liikutettu ollessaan Uuden Englannin ja lännen valtioista saapuneen amerikalaisen valtuuskunnan mukana sen suorittaessa historiallista tarkastusmatkaansa St. Lawrence-joelle tutkimaan jättiläismäistä kanavasuunnitelmaa, jonka tarkoituksena on tehdä kaikki Suurten Järvien kaupungit valtamerisatamiksi.

Amerikan suomalaiset saapuneet Helsinkiin.

Kaikkiaan noin 420 henkeä käsittävä joukko Amerikan suomalaisia, joukossa lääkäreitä, pappeja ja liikemiehiä, saapui sunnuntaina, kesäkuun 19 p:nä Helsinkiin Wilson-linjan laivalla "Smolensk." Rantaan oli kokoontunut suuri väkijoukko vieraita vastaanottamaan. Rantaan saavuttaessa kuului laivalta Maamme-laulun säveleet. Laulun päätyttyä kohottivat saapujat voimakkaan eläköön-huudon isänmaalle, johon väkijoukko yhtyi. Laivan laskettua laituriin virittivät laivalla olijat uudelleen Maamme-laulun, jonka päätyttyä tri Rafael Engleberg meni laivalle lausuen tulijoille tervehdyssanat. Saapuvain puolesta vastattiin tervehdykseen.

Seuraavana päivänä tarjosi Luotto-pankki vieraille aamiaiskahvin. Senjälkeen alkoi Vanhalla Ylioppilastalolla siirtolaiskonferenssi. Kansallispankki tarjosi vieraille päivälliset.

Maailman lihavin mies kuollut.

Cambridge, Mass. — Charles H. Jackson, Brocktonista, jonka hänen ystävänsä väittivät olleen maailman lihavimman miehen, kuoli täkäläisessä sairaalassa t. k. 6 p:nä. Vuonna 1916 hän painoi 630 paunaa, mutta viisi vuotta sairastettuaan oli hänen painonsa alentunut 400 paunaan. Hän oli 61 vuoden ikäinen ja kuuden jalan pituinen.

Australia tullaa sanomalehtipaperia.

Lontoo, Eng. — Lontoon lehdille saapuneiden kaapelisanomain mukaan on Australian edustajahuone hyväksynyt lakiehdotuksen, jolla brittiläinen sanomalehtipaperi vapautetaan tullista ja muista maista tuotettavalle paperille saatetaan kolmen punnan tulli tonnia kohti.

55 Markkaa maksamme nyt Dollarista SUOMEEN

jos lähetätte rahanne meidän välityksellä

Hedman, Hornborg & Co.
5 State St., New York, N. Y.

PILETTEJÄ
Amerikasta — Suomeen
Suomesta — sekä — Amerikaan
myymme kaikille ENGLANNIN ja SKANDINAVIAN linjoille

Finland Steamship Co. Agency
Ainoa Suomalainen Pilettiliike New Yorkissa
5 State St., New York, N. Y.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

tarjoaa käyttäjilleen aivan erikoisen edun monilukuisten konttoriensa kautta. **KANSALLIS-OSAKE-PANKILLA** on oma konttori kaikissa tärkeimmissä liikekeskuksissa Suomessa. Niitä on nyt jo **120 eri paikassa** eli enemmän kuin **kaksi kertaa niin paljon kuin millään muulla Suomen pankilla.** Uusia perustetaan tarpeen mukaan.

Helsingissä on **KANSALLIS-OSAKEPANKIN pääkonttori** ynnä sen lisäksi haarakonttorit Kalliossa ja Töölössä. Muut konttorit ovat

Uudenmaan läänissä: Hanko, Hyvinkä, Kerava, Kuusankoski, Lohja, Loviisi, Mäntsälä, Orimattila, Porvoo, Pyhäjärvi U. l., Vihti;

Turun ja Porin läänissä: Turku, Hämeenkyrö, Kokemäki, Laitila, Lavia, Loimaa, Luvia, Marttila, Merikarvia, Nakkila, Pori, Rauma, Salo, Uusikaupunki, Vammala;

Hämeen läänissä: Hämeenlinna, Forssa, Iittala, Jämsä, Kangasala, Korpilahti, Koski H. l., Kuhmoinen, Lahti, Lammi, Luopioinen, Orivesi, Nokia, Riihimäki, Ruovesi-Visuvesi, Somero, Tampere, Turenki, Urjala, Valkeakoski, Vilppula.

Viipurin läänissä: Viipuri, Elisenvaara, Hamina, Imatra, Jaakkima, Karhula, Kiviniemi, Koivisto, Kotka, Käkisalmi, Lappeenranta, Salmi, Sortavala, Taavetti, Terijoki, Virojoki-Virolahti;

Mikkelin läänissä: Mikkeli, Heinola, Heinävesi, Kangasniemi, Mäntyharju, Puumala, Savonlinna.

Kuopion läänissä: Kuopio, Iisalmi, Ilomantsi, Joensuu, Karttula, Leppävirta, Lieska, Nilsiä, Nurmes, Rautalampi, Suonenjoki, Varkaus, Värtsilä;

Vaasan läänissä: Vaasa, Alavus, Härmä, Ilmajoki, Jalasjärvi, Jyväskylä, Kannus, Karstula, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kokkola, Kristiina, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lapua, Saarijärvi, Seinäjoki, Ylistaro, Ylivieska, Ähtäri.

Oulun läänissä: Oulu, Haapavesi, Ii, Kajaani, Kalajoki, Kemi, Kemijärvi, Liminka, Oulainen, Raahe, Rovaniemi, Tornio, Ylitornio.

Rahoja Suomeen lähettäessänne määrätkää aina ne toimitettaviksi **KANSALLIS-OSAKEPANKIN** välityksellä; monilukuisten konttoriensa takia on se Teille asianne toimittamiseen

kaikkein Soveliain pankki Suomessa.

SUOMEN UUTISIA

Suomen markan kurssi.

Kuten tunnettua, on Suomen markan kurssi viime päivinä entisestään huomattavasti alentunut. Tämä kurssin lasku lienee etupäässä johtunut siitä, että viime aikoina on Suomessa täytynyt suorittaa tavallista enemmän maksuja ulkomaille. Ainakin muutamissa pankeissa on lunastettu konnossementtejä paljon enemmän kuin aikaisemmin. Viennin ollessa nykyisellä kannalla ei maahan sen kautta tulevat ulkomaan valuutat läheskään voi tyydyttää kysyntää, vaan on puuttuvat ulkomaan valuutat ostettava Suomen rahalla. Suomen markan kurssin nykyinen lasku on siis vain seuraus kysynnän ja tarjonnan suhteesta, eikä kurssin paranemisesta liene toivoa, ennenkuin vienti jälleen lisäytyy.

Vuodentulontoiveet.

Aikaisen lämpimän kesän tultua pääsi kaikki kasvullisuus nopeasti hyvään alkuun. Mutta sitten alkoi jatkuva kuivuus ehkäistä kasvua. Sitäpaitsi vieraili halla monin paikoin maassa, vikuuttaen eniten perunantaimia ja eräillä alavammilla paikkakunnilla muutakin kasvullisuutta. Lounais-Suomi on sitävastoin säilynyt kylmältä.

Etelä-Suomesta päin ilmoitetaan ,että lupaaviin toukoihin on kuivuuden johdosta ilmestynyt jonkun verran juurimatoja, mutta ei kuitenkaan sanottavammin. Ruis on ollut kauttaaltaan tiheää ja muutenkin lupaavaa, mutta pikainen sade olisi hyvin toivottavaa. Perunat ja muut juurikasvit ovat jo hyvällä taimella, mutta kaipaavat nekin sadetta virkistykseen. Keski-Uudellamaalla odotetaan verrattain hyvää vuodentuloa, mutta esim. Tammisaaren seuduilla on kuivuus tuntuvasti näivettänyt kasvullisuutta. Samaa valitetaan Ahvenanmaalta.

Karjalassa päin, ainakin viljavimmilla seuduilla odotetaan — mikäli sikäläisille sanomalehdille on ilmoitettu keskinkertaista parempaa satoa kaikesta kasvullisuudesta.—Yleensä oltanee maanviljelijäpiireissä sitä mieltä, että jos saataisi vaan jatkuvasti sadetta, niin voisi tulla hyvänpuoleinen vuodentulo.

Kauppamahdollisuudet Venäjän kanssa.

V. k. 12 p:nä Rajajoelta tulevalla junalla saapuivat Helsinkiin ne suomalaisen kauppavaltuuskunnan jäsenet, jotka asiain loppuselvittelyn vuoksi jäivät Moskovaan.

Kauppavaltuuskunnan puheenjohtaja, Suomen Metalliteollisuus yhdistyksen toimeenpaneva johtaja, hra T. Hovilainen on antanut Hels. Sanomille seuraavia tietoja matkan tuloksista:

Kauppavaltuuskunnan tarkoituksena ei ollut suoranaisesti kauppojen päättäminen, vaan yleensä olosuhteisiin tutustuminen ja selonottaminen kaupankäyntimahdollisuuksista. Tässä suhteessa onkin kauppavaltuuskunta verrattain tyytyväinen matkansa tuloksiin. Onpa se jo päättänytkin muutamia suurempia kauppoja metalli- ja paperiteollisuuden aloilla. Kauppoja, jotka olosuhteisiin katsoen ovat verrattain huomattavia, päätettiin sekä Pietarissa että Moskovassa. Tarkempia tietoja näistä voidaan kuitenkin antaa vasta sen jälkeen, kun asioista on tehty selk. kauppaministeriölle. Pääpiirteissään sovittiin myös halkojen myynnistä sekä maidon viennistä Pietarin sairaaloihin.

Venäläisten vientimahdollisuuksista haastateltava huomautti, että sekä Pietariin että Moskovaan on ekränätynyt huomattavia tavaravarastoja vientiä varten ulkomaille. Kauppavaltuuskunnalla oli m. m. tilaisuus käydä 4—5 suuressa varastossa, joissa pääasiallisesti on hamppua, pellavaa, nahkaa ja harjaksia. Ainakin nämä tavaravarastot olivat hyvässä kunnossa. Valtuuskunta toi mukanaan tavaranäytteitä. Hintaluetteloja lupasivat venäläiset lähettää myöhemmin.

Myynnin ehtona on suomalainen kauppa - valtuuskunta ilmoittanut, että Suomesta lähetettävät tavarat on toistaiseksi maksettava Suomen rahassa, ennenkuin ne lähetetään Venäjälle.

Venäjällä olevat suomalaiset.

Eversti Björkqvistiltä Tiflistä saapuneen viime toukokuun 11 p:nä päivätyn tiedonannon mukaan piti noin 70 Suomen alamaisen kesäkuun alussa matkustaa Bakusta Venäjän kautta Suomeen. Tietämän mukaan oli Suomen hallituksen aikomuksena lähettää joku henkilö Siperiaan huolehtimaan siellä olevien suomalaisten kotimaahan lähettämisestä, mutta neuvostohallitus kieltäytyi viseeraamasta kysymyksessä olevan henkilön passia.

Jyväskylän kesäyliopisto.

Jyväskylän kesäyliopisto alotti v. k. 13 p. toimintansa. Osanottajia ilmoittautui yhteensä 37, ja uusia on vielä tiedossa. Kasviopin mikroskooppisiin töihin tulee ottamaan osaa 20, kemiallisiin luentoihin 18 ja saksan kielen pro execitio - harjoituksiin 27 ylioppilasta.

Kesäyliopisto toimii Jyväskylän lyseossa.

Suuria valtion puutavarakauppoja tekeillä.

Viime kuun alussa saapui Ouluun joukko saksalaisia puutavaraliikemiehiä ja heidän suomalaisia oppaitaan ja asiantuntijoitaan. He ovat autoilla käyneet tarkastamassa Haukiputaalla ja Kuusamossa olevia valtion suuria metsiä ja jatkavat metsien tarkastelua vielä muuallakin Pohjois-Suomessa. Vieraat edustavat suuria saksalaisia paperi- ja kaivosyhtiöitä, m. m. esseniläisiä. — Suomen metsähallitusta edustaa professori Oiva R. Lakari. Nämä suunnitellut metsäkaupat ovat jo aikaisempaa juurta.

Ryöstökalastusta Petsamon rannikolla.

Pohjoisen jäämeren rannikoilla ja samalla myös Suomelle kuuluvan Petsamon rannikolla ovat englantilaiset kalastajat harjoittaneet kalastusta suurilla laivoilla n. s. trallaajilla. Kalastus tapahtuu suurilla verkoilla, joita hinataan laivojen perässä. Verkoissa käytetään painoina rautakettinkejä samoinkuin muitakin osia raudasta. Tällainen kalastus voi tuottaa tarumaisen suuria saaliita, mutta toisaalta se on täydellistä ryöstökalastusta. Lisäksi verkkojen rautaiset osat hävittävät merenpohjassa olevan kasvullisuuden tyystin, joka vuorostaan tekee kalojen elämän miltei mahdottomaksi. Siellä, missä nämä trallaajalaivat ovat kalastustaan harjoittaneet, siellä ei kalanpyyntiin ole enää vuosikausiin mahdollisuuksia.

Näihin englantilaisten kalastaja-alusten vierailuun on Norjan hallituksen puolelta kiinnitetty jo aikaisemmin huomiota sekä vartavasten asetettu rannikolle sotalaivoja ehkäisemään trallaajien hommat. Kun tämän kesän aikana on ainakin yksi englantilainen alus nähty Suomen vesillä Petsamon rannikolla tuhoisaa kalastustaan harjoittamassa ja kun hyvinkin todennäköistä on, että näitä aluksia ilmestyy yhä uusia, olisi Suomen hallituksen kiinnitettävä asiaan vakavaa huomiota, sekä ryhdyttävä sellaisiin suojelustoimenpiteisiin kuin asiat vaatii.

Ovet auki ihannemaahan.

Mikäli "Liitto" 'on saanut kuulla on valtioneuvosto omaksunut sen kannan Venäjälle pyrkiviin työläisiin nähden, että muuttolupia myönnetään esteettömästi. — Kuten muistetaan, ovat useat kommunistiset työläisjärjestöt tehneet kovia päätöksiä muuttolupien myöntämisen puolesta. Jää nyt nähtäväksi, minkä verran halukkaita kommunismin ihannemaahan siirtyviä ilmoittautuu.

Kamala ryöstömurha Paimiossa.

Sunnuntaina v. k. 5 p:nä hävisi tietämättömiin Paimion Aakoisten torppari Oskari Suominen eikä hänestä koko viikkona mitään kuulunut. Myöhemmin hänen ruumiinsa, jossa oli 2 kiväärin kuulan reikää, löydettiin merestä. Tapahtuman johdosta pidetyssä poliisitutkinnossa kävi selville siksi raskauttavia asianhaaroja Aakoisten talon isäntää Vihtori Mäntylää ja poikaa Hugo Mäntylää vastaan, että heidät pidätettiin. Viimemainittu tekikin lopulta täyden tunnustuksen selittäen ampuneensa Suomisen kiväärillä ja ottaneensa häneltä 1,920 markkaa rahaa ja kellon. Veriteon syntyä lienee se uskomattomalta tuntuva seikka, että Aakoisten tilan isäntä ja poika olivat olleet tavattomasti suuttuneita Suomiselle sen johdosta, että hän oli halvasta hinnasta lunastanut omakseen pienen palstansa.

Seiskarin tapaus.

Venäjän neuvostohallitus on antanut vastauksen Suomen hallituksen vastalauseenoottiin Seiskarin tapauksen johdosta, ilmoittaen että asian selville saamiseksi on toimeenpantu kiireellinen tutkimus. Uulkoasiankomissarin apulainen Litvinov on keskustellessaan asiasta Suomen hallituksen edustajan kanssa lausunut, että kysymyksessä on todennäköisesti tavallinen salakuljettajain pidätys.

Työväenyhdistys ja suojeluskunta yhteistoiminnassa.

Ettei kaikkialla sosialidemokraattisissa piireissä olla ahdasmielisiä ja suvaitsemattomia, siitä antoi kauniin näytteen Kyminlaakson maakuntajuhlassa Inkeroisten työväenyhdistyksen torvisoittokunta. Se esiintyi juhlassa soittaen ensin hyvinvalittuja konserttikappaleita ja kajauttaen lopuksi marssin suojeluskuntain 200-miehisen voimistelijajoukkueen marssiessa kentälle.

Ihmeellinen ilmahyökkäys.

Enonsalolla iski iso huuhkaja erään pikkutytön niskaan kyntensä tytön tullessa metsäpolkua veljensä kanssa onkimatkalta. Kun tyttönen kovasti parahti, ja veli riensi apuun, niin irtaantui petolintu niskasta jättäen kuitenkin kynsien jäljet merkiksi.

Suomen entisen rakuunarykmentin muistojuhla Lappeenrannassa.

V. k. 4 p. alkoi Lappeenrannassa venäläisvallan aikana hajoitetun Suomen entisen rakuunarykmentin muistojuhla, johon oli kokoontunut kolmatta sataa mainitun rykmentin entistä upseeria, aliupseeria ja ja rakuunaa.

Poika taistelussa hylkeen kanssa.

V. k. 1 p:nä tapasi Lohtajan Karhinkylässä Vihtori Ojalan 8:nnella oleva poika uimaretkellä ollessaan meren rannalla hylkeen, jonka kanssa poika joutui kiivaaseen taisteluun. Hänen kädessään sattui nimittäin olemaan keppi, jolla iski hyljettä päähän niin, että se vähäksi aikaa pökertyi tainnuksiin. Kun hylje alkoi tulla tajuunsa, syntyi uusi taistelu, pojan sanojen mukaan "oikea sota", joka päättyi siten, että hylje jäi pojan saaliiksi.

OLOT "GYLLINGIN VALTAKUNNASSA."

Niitten suomalaisten joukossa, jotka äskettäin on "evakuoitu" Venäjältä on useita, joilla on ollut tilaisuus tutustua Neuvosto-Karjalan oloihin. He ovat antaneet seuraavia tietoja "Gyllingin valtakunnan" oloista ja sen johtomiehistä.

Kun "Karjalan kommuuni" perustettiin, tapahtui se pääasiassa siinä tarkoituksessa, että Venäjällä olevat suomalaiset kommunistit saisivat näyttää kykyään kommunistisen valtion ja talouden organisoimisessa. Heidän tuli Karjalassa luoda "uusi Suomi", johon ajan tullen vanha Suomi liitettäisiin. Tämä työ on kuitenkin käynyt miekkosillemme ylivoimaiseksi. Niinpä onkin erityisesti "Karjalan Sovnarkos'in" (kansantalousneuvoston) johtajan paikka ollut vaikeasti täytettävissä. Miehet ovat vaihtuneet. Nykyjään on siinä mukana Suomeen saapuneen Ilmari Auran veli.

"Kansantalous" ei vain muutoksista huolimatta, parane, huononee vain. Venäjällä olevat suomalaiset kommunistit luulivat syynä Venäjällä vallitsevaan kurjuuteen olevan venäläisten alhaisen sivistystason. Nyt ovat he saaneet omin päin kokeilla Karjalassa, mutta vasten toiveita vallitsee Karjalassa vielä suurempi kurjuus ja hätä kuin muualla neuvostovallan alueella. **Selitys** on yksinkertainen: Karjalassa on vähemmän kulutettavaa ja ryöstettävää kuin Venäjällä. Ja entisen työn tuloksien kuluttaminen ja ryöstäminen on ainoa kansantaloudellinen hoitotapa, minkä suomalaiset "sivistyneet" punaiset osaavat, samoinkuin heidän venäläiset toverinsakin.

Petroskoissa esim. kuuluu olevan käyttökunnossa oleva, kaikilla raaka-aineilla varustettu tulitikkutehdas, mutta kaikista ponnistuksista huolimatta on tehdas jäänyt seisomaan. Sitä ei mitenkään enää saada käyntiin, sillä kaikki ammattitaitoiset työläiset pakenevat muualle, koska palkat ja olot yleensä ovat Neuvosto-Karjalassa vielä kurjemmat kuin esim. Pietarissa.

Vienan Kemissä kuuluu olevan saippuatehdas, jota ei myöskään saada käyntiin, sillä ei ole ammattitaitoista johtajaa eikä työväkeä saatavissa. Pietarista ja muualta Venäjältä koetetaan houkutella työläisiä Karjalaan kehuen, että siellä saa paremmat palkat ja ruuat, mutta perille tultuaan ja nähtyään millaisiin oloihin he joutuvat, karkaavat nämä pikimiten mikä minnekin. Niinpä oli erääseen Aunuksessa olevaan tehtaaseen Pietarista lähetetty 40 suomalaista työhön, mutta olivat nämä karanneet Suomeen. Vain kaksi oli jäänyt ihanneyhteiskuntaan.

Karjalan kommunin alkuaikoina oli laadittu suuria suunnitelmia Karjalan uudestirakentamiseksi, sähköistämiseksi j.n.e. Uudestiluomistyössä oli ollut mukana muuan Gyllingin Venäjältä tuoma norjalainen kommunisti insinööri. Suunnitelmat olivat olleet niin suurenmoisia, että aluksi olisi tarvittu ainakin 35 ensiluokkaista insinööriä, mutta niitäpä ei olekaan saatu hankituksi Skandinavian maista, niinkuin oli toivottu, niin jäivät kaikki suunnitelmat kauniiksi haaveeksi.

Muuten lienee mielenkiintoista tietää, että myös Karjalan kommuuni emämaansa esimerkin mukaan oli valmistautunut tekemään vaihtokauppaa Suomen kanssa. Valmistautuminen supistui kuitenkin siihen että laadittiin luettelot tarvittavista tavaroista. Ulosvietäväksi oli aiottu yksinomaan puutavaraa ja puuteollisuustuotteita. Vientitavara oli muuten valmista, puuttui vain työkalut, koneet ja työvoima, joitten avulla metsä olisi muutettu vientikelpoiseksi. Luettelo ulkomailta tarvittavista tavaroista oli ollut paksu kirja, vientitavarain luettelo sensijaan mahtui parille sivulle. Paljon tarvitaan, vähän on tarjottavana. Koko "Kansantalous" on paljon sanoja ja vähän työtä ja sekin vähä, mikä tehdään, tehdään pakosta. Kommunistisen "järjestelmän" mahdottomuutta koetetaan peitellä syyttämällä kaiken kurjuuden aiheuttajaksi "vastavallankumouksellista sabotasia."

Karjalan kommunilla on tietysti oma "tshekkansa" (vakoilu- ja valvontavirastonsa). Sen perustaja ja johtaja on suomalainen kommunisti Wallden, joka samalla on Neuvosto-Karjalan keskuskomitean jäsen. Kansanvalistusosaston päällikkönä on muuan Forsten ja kirja- ja sanomalehtikustannusasiain päällikkönä on entinen Suomen eduskunnan jäsen ja punakapinan merkkimiehiin kuulunut Kellosalmi, joka uudella toimialalla kuuluu tehneen itsensä vihatuksi toisten panettelijana ja mielivallan harjoittajana.

Rahanlähettäjille!
MAKSAMME DOLLARISTA
Smk. 55:00
Lähetyskustannukset, lähetettävän summan suuruuteen katsomatta, 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.
ainoa asiamiehemme, vastaa kauttamme lähetetyistä rahoista.
HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Bldg, Room 1104. 233 Broadway, New York City.

RAHAA SUOMEEN
Kurssi nyt 55.00 Smk. Dollarista
NIELSEN & LUNDBECK,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa.
24 State St., New York
HAARAKONTTORIT: 176 North Deaborn St., Chicago, Ill.
115 Cherry St. Seattle, Wash.

Royal
Victoria Ave.
ja
PRINCESS
May Street
Teaatteri
Fort William,
KANSAN HUVITTELUHUONE
Kohtuulliset hinnat.
Me joka aika mielihyvällä tervehdimme tervetulleiksi kaksoiskaupungin suomalaiset.

E. C. BROWN
HUUTOKAUPPIAS.
Tavaroita ostetaan käteisellä ja myydään komissionilla.
Hyvä varasto kaikellaisia käytettyjä tavaroita.
Puhelin S. 2841.
416 May St., Fort William.

CHAS. G. JENKENS
HAUTAUSTOIMISTO ja PALSAMEERAAJA
711 Victoria Ave. Puh. S. 62
Fort William.
Liikkeemme tunnuslause "PALVELUS."

Kaikellaisia KAHVILEIPIÄ JA PIIRAKOITA
on meillä joka päivä aina saatavana. Kaikki puhtaasti valmistettuja.
Käyttäkää Richardson'in Leipää.
Postitilaukset linjoille täytetään pian ja huolellisesti.
Richardson'in Leipuriliike
224 Bay st., Puh. N. 257.

Suomalainen
Sekatavarakauppa
Thomas Franssi.
Copper Cliff, Ont.
Puhelin 32 L. Box L.
Licence No. 8-10870.

F. J. WILSON
Rohdos- ja Paperikauppa.
Copper Cliff & Creighton Mine, Ontario.
Me valmistamme lääkkeitä myös lääkärien reseptien mukaan.

Toht. H. Holm
ottaa jälleen vastaan sairaita ja tekee leikkauksia
ISHPEMINGIN SUOMALAISESSA SAIRAALASSA.

John Mounstephen
Sekatavaraliike
käsittelee Rautatavaraa, Ruokatavaraa, Jauhoja ja eläinten Viljaa, y. m.
Perustettu 1905.
KAKABEKA FALLS, ONTARIO

— **Suomeen matkustaessanne** tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

NAYTA
naapurillesi Canadan Uutiset ja kehoita häntä se tilaamaan.

— **Suomesta saapunutta,** kotimaista romaanikirjallisuutta on saatavana t. l. konttorista pitkien iltapuhteittenne ratoksi.

Thunder Bay Lumber Co.

516 Simpson St. FORT WILLIAM Puhelin 511 S. | 192 Court St. So. PORT ARTHUR Puhelin 1230 ja 483 N.

Varastossa aina täydellinen valikoima

LAUTOJA, RAKENNUSTARPEITA, IKKUNOITA, OVIA KATTOPAREITA ja ASFALTTI PAHVIA, POLTTOPUITA.

Kolia myöskin Port Arthurin offiisissa.

Kyselkää suunnitelmia ja rakennusarvioita vapaasti suomalaisilta isänniltä molemmilla jaardeilla.

Ontrein tarinoita

Kirjoittanut OSMO IISALO.

(Jatkoa edell. n:roon.)

Jumala armossaan suokoon hänelle anteeksi nämä syytökset, joihin arkkimandriitilla ei voinut olla mitään vastattavaa, sekä sen ajattelemattomuuden, jota hän nuoren luontonsa mukaisesti tässä osoitti. Kun hän nyt vielä näin julkisesti ilmoitti matkustavansa kotimaahansa viemään tietoa, ettei monasterilla ollut mitään aikomusta tsaarin lupausta pitää ja että muka itse tsaarikin oli takana päin asian niin tahtonut, tuli hänen pois pääsynsä aivan mahdottomaksi, sillä hänhän olisi voinut pian särkeä sen liiton, josta pahimmassa tapauksessa saattoi riippua koko Vasili Shuiskin valta. Kiivaudessaan oli siis nuorukainen syössyt itsensä turmioon ja samalla antanut monasterille hyvän tilaisuuden jättää kaikki vastaukset sikseen. Pyhän paikan turvallisuus jo vaati, ettei tätä nuorta hurjapäätä nyt päästettäisi minnekään.

Kuullessaan ritarin puhetta oli Antonii aivankuin horjahtanut, sillä äkkiä hänelle valkeni tämä asia ja ritarin pois pääsyn vaarallisuus. Hänellä oli nyt ratkaistavana vain se, minkä arvon hän tahtoi antaa omalle turvallisuuden lupaukselleen, sillä siinä suhteessa oli hänellä nyt kiusaus suuri. Ja Jumala tietää, että hän ratkaisi sen asian kristityn ja kunnian miehen tavoin, sillä hän vastasi ritarille ainoastaan: "Lähde, olenhan luvannut sinulle turvallisuutta." Ja hän oli horjahtanut taaksepäin kuullessaan samalla viereltään tutun äänen sanovan: "Niin sinä, mutta en minä." Shuiskin pajari se oli, joka nyt puuttui asiaan. Nyt älysi ritari Grijp tyhmyytensä, nyt kirosi hän kiivauttansa ymmärtäen koko asian, ja masentuneena vaipui hän suopean streltsin käsiin, joka oli ovelle ilmestynyt häntä takaisin kammioonsa saattamaan.

Sellaisella näkijällä ja kuulijalla vuosi sydän verta, kun hänkin ymmärsi, minkä mahtavain pyrkimysten uhriksi oli joutunut tämä kaikkeen viaton lähettiläs, liian heikko ajan outoja vehkeilyjä ymmärtämään. Mutta kun hänet oli viety pois, kääntyi Antonii pajariin katsoen häneen kauan, ja sen katseen alla jäähtyi jäähtymistään vieraan hymy, kunnes ylpeä ryppy ilmestyi hänen otsalleen. Hitaasti kääntyi hän pois, ja meni ulos kylmästi olkapäitään kohauttaen. Masentuneena vaipui Antonii pöytänsä ääreen rukoukseen.

Tutkimattomat ovat hänen tiensä ja ihmissydän ryhtyy usein kapinoimaan, kun sen täytyy itkeä verta oikeutta odottaessaan. Miksi kärsii viaton, miksi haavoitetaan karitsaa, kun syyllinen ja susi usein vapaana käyskelee Syntiemme tähden, Herra, veriruskeitten, jotka sinä ainoastaan tuskalla ja rangaistuksella voit pestä pois...

Oliko pajari jostain ritariin suuttunut ja tahtonut valmistaa itselleen täten koston tilaisuutta? Miksi ei Antoni hänestä huolimat ta laskenut ritaria menemään, vaan salli pajarin pitää päänsä? Epäilemättä yhdisti heitä tässä valtakunnan ja luostarin etu toimimaan siten kuin etempänä nähdään.

— — — —

Huoneessa oli hämärä. Vanhan munkin kertomuksen katkaisi äkkiä juhlallinen kellojen soitto: pyhiä isiä kutsuttiin taas jumalanpalvelukseen.

Sielun pelastus oli heidän elämänsä päämääränä, ei aineellisten etujen saavuttaminen eikä taistelu ulkonaisten vihollisten kanssa. Sielun salaisessa asunnossa tapahtui heillä se kamala taistelu, jonka onnistuminen riippui oikeasta Jumalan armon ja voiman käsittämisestä. Hänpä tietääkin voitot tällä kilpakentällä. Niin kuluu heidän elämänsä hautaa kohti, rukouksen ja alituisen työn vaihdellessa. Tuskin on uni ehtinyt virvoittaa väsynyttä ruumista, kun jo yön hiljaisuudessa kumahtavat kellot ja munkki herää unestansa rukoukseen. Hän on uneksinut synnistä ja kadotuksesta, saatana on häntä houkutellut hänen tahtonsa ollessa nukkuessa herpautuneena, ja katuen, haikeasti rukoillen ja kaivaten sielun rauhaa saapuu hän yölliseen jumalanpalvelukseen.

Majesteetillisina kohoutuvat synkät muurit hämyn keskellä ja yksinäisenä tähtenä tuikkii tuolta korkealta muurin kupeelta, pyhän neitsyen kuvan alta ijäinen valo yön synkkään yksinäisyyteen. Paljon saapuu pyhiinvaeltajiakin, sillä pelko siitä, että poissaolo tekisi heidät jossain suhteessa saavutettavanaolevasta ansiollisuudesta osattomaksi, tekee useimmat valppaiksi. Suuret joukot silti nukkuvat kuin opetuslapset yrttitarhassa, sillä heidän silmänsä ovat maailman unesta raskaat, eivätkä he jaksa valvoa. Vasta myöhemmin, kun heille tarjotaan maallista virvoitusta luostarin suuressa ruokasalissa, saapuvat he sinne ja saavat silloin kuulla sulopuheisen Jefrem Sirinin liikuttavia varotuksia.

Mutta se, joka on valpas, joka ensimäisenä odottaa aamun viileydessä luostarin suuren portin avaamista, on uskollinen, jumalinen ja viisas Ontrei. Suopeasti hän tuolta jo kiiruhtaa hymyilemään paikalle hitaasti saapuvalle nuorelle toverilleen, hymyilee hyväksyvästi ja kehoittavasti, aivan ylpeänä tämän kalliin ja pyhän laitoksen puolesta. Ilostuneena he siinä tervehtivät toisiaan ja kyselevät huolestuneena toistensa vointia ja toimeentuloa.

Mutta portti avataan ja kansa pääsee sisään. Kirkkoon menemättä hän kuitenkin lähtee vaeltamaan luostarin pimeitä ja salaperäisiä käytäviä. Käänteissä on aina siellä täällä pyhäin kuvia ja [illegible] palavat niiden edessä. Kirkon edessä tuolla on tuohusten myyjä ja hänelle juolahtaa mieleen omituinen ajatus: hän menee ja ostaa suuren tuohuksen, niin kalliin, että munkki katsahtaa häneen hämmästyneenä. Sitten hän kunnioittavasti lähestyy pyhän neitsyen kuvaa ja sytyttäen kynttilänsä kiinnittää sen palamaan muitten joukkoon. Hänelle, sille eräälle, hän tämän tuohuksensa pyhittää, hänen onnelleen virittää sen palamaan siihen Jumalan äidin suopeaan suojaan ja varjelukseen. Hauska tunne mielessään lähtee hän taas kulkemaan pitkin hämyisiä käytäviä.

Hän ei myönnä itselleen, että hän ikäänkuin salaisesti toivoo jollain merkillisellä tavalla saapuvansa sinne torniin, jossa muka olisi se kammio, jossa... Hän ei ajattele ajatusta loppuun, vaan kulkee edelleen peläten kumisevia askeleitaan ja uteliaasti kurkistaen jokaiseen haarakäytävään. Välin sieltä ovi aukeneekin ja askelia kuuluu; hän säpsähtää ja jää seisomaan, mutta tulija onkin munkki, joka katsahtaa häneen uteliaasti ja menee tiehensä hänestä sen enempää välittämättä. Hän ihmettelee keski-aikaisia maalauksia käytävän seinissä, sitä naivia käsitystä, mikä niistä ilmenee erittäinkin mitä tulee saatanan puuhiin ja vimmaan kristityssä maailmassa. Hän katseli hämmästyksellä suunnattomia kivilohkareita, joista muuri oli rakennettu ja mietiskeli sitä uskonvoimaa, joka oli tehnyt aikoinaan tämän merkillisen paikan synnyn mahdolliseksi...

Messu, joka äsken vielä oli kohissut valtavana käytävissä, oli nyt vaimentunut jonkin käänteen taa, jonka sivu ääniaallot eivät enää päässeet. Hän aikoi jo kääntyä takaisin, sillä holvissa ei enää ollut niin valoisaa kuin äsken, koska tuohuksia ei ollut täällä päin niin tiheässä. Mentyään vielä pari askelta eteenpäin näki hän käytävän hiukan laajenevan ja sen toisesta päästä hämärästä alkavan ahtaan portaan. Sitä siinä katsoessaan kuuli hän askeleita. Se oli isä Agafon, hänen äskeinen kertojansa. Messussa oltuaan oli hän lähtenyt etsimään vierastaan.

— Nuo portaat eivät vie mihinkään salaperäiseen huoneeseen, sanoi hän hymyillen, arvaten vieraansa ajatukset ja niistä näin hiukan pilaa tehden.

Hän pyysi munkilta jatkoa tämän kertomukseen, mutta turhaan.

— Nyt on teidän levättävä ja minunkin, sen verran kuin Jumala suo. Ehkä pian alkavan päivän iltana taas...

— — —

"Siinä, missä luostarin käytävästä ahtaat portaat vievät ylös tornikammioon, pyysi streltsien päällikkö ritarilta pois miekkaa, jonka tämä aikaisemmin oli taas haltuunsa saanut, suopeasti ja surullisesti hänelle puhuen ja allapäin hänen edessään seisoen. Mutta ennenkuin vaikeneva ritari ehti antaa hänelle aseensa, kuului käytävästä heidän takaansa ankaraa melua ja huutoa sekä outoa puhetta, jota ei voitu ymmärtää. Kaikki kääntyivät kummastuneena sinne katsomaan, kun jo samalla näkivätkin asian. Ritarin palvelija, lyhyt, mutta harteikas ja väkevä asemies, joka oli jäänyt isäntänsä kanssa luostariin, oli nähnyt ritaria vietävän ja aavistaen pahaa pyrkinyt hänen jälkeensä. Mutta streltsit olivat silloin rientäneet häntäkin kiinni ottamaan jolloin käytävässä oli syntynyt ankara kilpajuoksu. Sadatellen kielellä, jota karjalainen rahvas ammoin on kutsunut lapiksi ja joka on Ruotsin tshuhnain kieltä, tämä asemies kiukkuisesti poisteli kimpustaan hääriviä streltsejä, väläytellen lyhyttä tikariaan, joka oli terävä vain laidasta ja jota streltsit näyttivät kovin pelkäävän. Näin saapuivat he ritarin luo, joka toinen jalka portailla oli kääntynyt menoa katsomaan. Vihdoin puhui hän miehelleen jotakin, joka näytti tekevän hänet murheelliseksi, sillä hän luopui nyt vastarinnasta ja antoi pois aseensa. Sitten ritari pyysi saada asemiehensä mukaansa vankilaansa, johon päällikkö hiukan epäröityään suostuikin. Hitaasti nousivat he portaita ylös, asemies uudelleen puhjeten ankaroihin kirouksin ja pudistaen nyrkkiä taakseen.

Hetken kuluttua palasi streltsien päällikkö takaisin kädessään suuri ja raskas avain, jolla hän oli sulkenut vankinsa kammioon, ja kun hän oli laskeutunu jälleen luostarin käytävään, seisoivat siinä hänen edessään Antonii ja hymyilevä Moskovan pajari; muut miehet olivat poistuneet kokonaan, ja käytävän mutkan takaa kuuntelevaa ja kurkistelevaa ei nähty. Päällikkö silloin, kun pajari ehätti alnaasti ottamaan häneltä avaimet, teki synkästi kieltävän eleen, antaen avaimen Antoniille, joka vaieten otti sen vastaan. Ja sitten seisoivat he siinä kolmin, Antonii miettiväisenä, päällikkö alakuloisena, mutta pajari hiljaa itsekseen vihellellen ja levottomasti vilkuillen. Ja enempää puhumatta he sitten kaikin kolmin lähtivät hitaasti tiehensä.

Mutta näihin aikoihin aukeni meri kokonaan, yöt ja illat valkenivat ihmeellisesti ja aurinko alkoi viipyä yhä kauemmin taivaalla, kunnes se ei enää sanottavasti taivaan rannan alla käynytkään. Vesilintujen parvet palasivat, meri alkoi elää ja kalat leikkivät pyytömiehen veneen keulan edessä. Lehti tuli puihin, ruoho autioille saarillemmekin ja kaikkien rinnat täytti ihmeellinen kaiho ja auvo, ikäänkuin Jumalan tulemisen ja armon aavistus. Talvinen työ vaihtui kesäisiin, mieli suunnitteli kaunista tulevaisuutta ja tuntui kuin olisi erikoinen armon ja valvomisen kirkkaus vuotanut pyhän monasterimme yli. Näihin aikoihin levisi vihdoin tieto monasterissa, että Shuiskin lähetti oli matkustanut seurueineen tiehensä, milloin ja miksi salaa, sitä ei tiedetty. Synkkänä ja vaitiollen käveli sen jälkeen Antonii huoneessansa, rukoillen alinomaa ja vartoen ratkaisua monasterin kohtalolle.

Parempi olisi ollut, että Moskovan pajari olisi saanut viedä ritarin mukanaan. Mutta sitäpä ei voitu sallia, sillä siellä etelässä olivat Shuiski ja Ruotsi edelleen liittolaisina. Antonii tahtoi yhäkin jättää ruotsalaiset epätietoisiksi vastauksestaan ja siten viivyttää Karjalan luovuttamista siksi, kunnes liittolaiset riitautuisivat. Siihen saakka ei kukaan elävä sielu saanut aavistaa Shuiskin salaisesta lähetystöstä ja siksi täytyi ritarin olla kadonneena.

Ja tämä aika oli kovin omituista ja vaati pyhän monasterimme johtajalta tavatonta viisautta ja kaukonäköisyyttä. Sillä kun ruotsit eivät saaneet meiltä selvää vastausta esitykseensä Karjalan luovuttamisesta niin he, vaikka etelässä olivatkin tsaarimme liittolaisia, täällä pohjoisessa tulivat suurin joukoin rajan yli ottamaan maata haltuunsa, kansan paetessa edestä kaikkialta. Ja vastaukseksi tähän karjalainen rahvas vastoin tsaarimme liittoa ja Antonin tahtoa teki sotaretken Ruotsin puolelle rajaa, siten selvästi osoittaen, ettei se halunnut siihen liittyä eikä sen alamaiseksi tulla. Ja tapahtui tämä kaikki siihen aikaan, jolloin etelässä ruotsalaiset tsaarimme auttajina ja pelastajina marsivat Moskovaan, eli vuonna 1610.

Koskaan ei ole ollut Karjalan kansalla sellaista tilaisuutta yhtyä Ruotsiin kuin näinä vuosina, liittyä omaan heimoonsa ja jälleen saada haltuunsa Pohjanlahdesta Valkeaan mereen, Ääniseen, Laatokkaan ja Suomenlahteen saakka ulottuva heimonsa yhtenäinen alue. Myöntää täytyy, että tämä olisi ollut heille maalliselta ja ihmisjärjen kannalta luonnollista ja toivottavaa, sillä olisivathan he siten päässeet muodostamaan yhtenäisen ja voimakkaan, kansallisesti eheän alueen, josta mahdollisesti olisi voinut koitua pohjan perille voimakas valtio, ainoa, minkä tshuhnat siten olisivat tulleet muodostaneeksi. Sillä vaikka he ovat muinoin olleet voimakas kansa, joka on asuttanut laajat alueet koko pyhää Venäjän maata, niin eivät he silti ole jaksaneet mitään pysyväistä rakentaa, vaan ovat synkkinä, eripuraisina, kiivaina ja pitkävihaisina, koskaan yhteis-etua ymmärtämättä, sulautuneet muihin kansoihin ja tulleet heidän orjikseen. Niinpä ei nytkään kun heillä taas olisi ollut tilaisuus heimoonsa yhtyen voimakkaasti käydä luomaan omaa alueellisesti yhtenäistä valtakuntaa, tästä mitään tullut, sillä Jumala ei sitä sallinut, kun he eivät olleet sitä ansainneet. Eivät, vaan sokeasti tekivät he silloinkin ryöstöretkiä toistensa alueille, veljiensä vainioille, vaikka heidän hallituksensa aivoituksen mukaan olisi tullut olla liittolaisia.

Ja Jumalan tahdon ja tarkoituksen näki siitäkin, että Ruotsilla ei ollut ainoatakaan viisasta ja kaukonäköistä miestä täällä peräpohjolassa valvomassa valtakuntansa etuja ei ainoatakaan todella tarmokasta henkilöä, joka olis ymmärtänyt maansa hallitukselle valaista, mistä oli kysymys ja voimalla panna aikomuksiaan toimeen. Ei, vaan juuri oikeauskoisen kirkon ja pyhän Venäjän asiaa valvomaan täällä oli Jumala asettanut viisaita ja kaukonäköisiä henkilöitä, jotka tarkoin ymmärsivät, mikä merkitys kaikilla näillä asioilla saattoi olla ja jotka voimainsa mukaan ja itsenäisesti, kysymättä valtakunnan päämiesten lupaa tai kieltoa, ajoivat asian niinkuin sen luoja heille osoitti, mistä kaikesta monasterille tulee ikuinen ansio Jumalan yhä suuremmaksi kunniaksi.

Niin jatkui tällaista epävarmuuden aikaa, kunnes etelässä liittolaiset riitautuivat ja monasterimme silloin, tarvitsematta enää pelätä tekevänsä vastoin tsaarin tahtoa, selvästi ilmoitti kantansa, hyläten kaikki vihollisten vaatimukset. Ja tekivät ruotsalaiset vuonna 1611 suuren sotaretken monasteriamme vastaan, saapuen Kuosovoin saarelle saakka ja vaatien monasterilta paljon. Mutta Antonii hylkäsi heidän vaatimuksensa luottaen muurien lujuuteen ja miestensä uskollisuuteen, ja täytyikin vihollisten mennä tyhjin toimin tiehensä. Vihdoin hän ajoi asiansa hyvään loppuun siten, että valtakunnasta välittämättä ja käyttäen kaikkia edullisia tilaisuuksia hyväkseen, teki Kajaanin ja Oulun käskynhaltian Haren kanssa erikoisrauhan, jossa raja jätettiin entiselleen ja monasterille tunnustettiin oikeus Karjalaan kuten ennenkin. Hyvin oli siis Jumala auttanut ja monasterimme selvinnyt ajan myrskyistä, joihin vahvemmatkin olisivat voineet hukkua.

(Jatk.)

Mehiläisten juoppous.

Etelä-italialainen tiedemies prof. Lombroso, joka teki paljon syvällisiä eläinsielutieteellisiä tutkimuksia, on sen ohella tarkoin tutkinut rikoksellisuutta eri eläinlajeissa. Hän on useiden havaintojensa perusteella onnistunut todistamaan, että suuri osa rikoksista, joita ihmiset tekevät, niinkuin, tappaminen, varkaus, ryöväämineu, monet muut salatut, tulevat esiin suuressa määrin myöskin eläinten kesken. Prof. Lombroso on myöskin monessa tapauksessa onnistunut huomaamaan syyn rikoksiin, ja omituista on että hän yhtenä syynä voi mainita juoppouden.

Hän on useilla kokeilla todistanut, että antamalla työmehiläisille sekoituksen hunajasta ja paloviinasta ovat mehiläiset suuressa määrin tulleet turmelluiksi. Suurella halulla eläimet imivät paloviinalla sekoitetun hunajan. Seurauksia ei tarvinnut kauan odottaa. Sensijaan, että ne ennen olivat olleet säännöllisiä ja työteliäitä kansalaisia mehiläisyhteiskunnassa, olivat ne vähitellen kadottaneet kaiken halun hyödylliseen työhön. Samalla ne tulivat myöskin ärtyisiksi ja väkivaltaisiksi käytökseltään. Senjälkeen kun ovat syöneet omat ruokavaransa, alkavat ne varastaa naapureilta. Usein mennään niin pitkälle, että ne muodostavat erityisiä rosvojoukkueita vieraita mehiläisvaltakuntia vastaan, joilta toivovat löytävänsä ruokaa, jota eivät itse rehellisesti tahdo hankkia. Vahdit murhataan, sisälläolijat tapetaan ilman sääliä ja ruokavarasto syödään.

Tilatkaa Uutiset

"UUTEEN MAAILMAAN"

Kirjoittanut Maisteri Akseli Rauanheimo.

HINTA: Sidottuna $2.00; nidottuna $1.75.

Tilataan osoitteella:

CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ontario.

Amerikan Suomettaren

tilaushinta tulee olemaan heinäkuun 1 päivästä lähtien

$3.50 vuosikerta.

Amerikan Suometar ilmestyy kolme kertaa viikossa, säännöllisesti 8-sivuisena. Kysykää lähemmin LAHJASTA Joka annetaan tilaajille.

Kirjoittakaa osoitteella

AMERIKAN SUOMETAR,
HANCOCK, MICH.

BANK OF HAMILTON

Lorne ja Cumberland katujen kulmassa
Port Arthur.
Perustettu 1872.

Voimakas ja hyvin varustettu. Menestyvä ja yhäti sama. Lähes viisikymmentä vuotta on se tarjonnut ehdotonta varmuutta rahan sijoittajille.

Pankin varat yli .... $85,000,000.

SÄÄSTÖOSASTO.

Rahoja voidaan sijoittaa ja ottaa ulos milloin tahansa.

SUOMALAINEN TULKKI.

CANADAN UUTISTEN TILAUSHINNAT

TAMMIKUUN 1 P:STA 1921

CANADAAN:

Koko Vuosi	$3.00
Puoli Vuosi	$1.75
Neljännes Vuosi	$1.00

YHDYSVALTOIHIN JA SUOMEEN:

Koko Vuosi	$3.75
Puoli Vuosi	$2.25
Neljännes Vuosi	$1.50

Yksityisnumerot 10c kappale.

Yhäti kohonneet paperinhinnat ja painatuskustannukset sekä Tammikuun 1 p:stä voimaan astuvat uudet kallistetut postimaksut sanomalehdille Canadassa ovat pakoittaneet meidät kohottamaan tilaushinnan

TILAUSLIPPU.

CANADAN UUTISTEN TOIMISTO
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Myötäseuraa $........ CANADAN UUTISTEN vuosikerran tilauksesta, joka on lähetettävä osoitteella:

Nimi

Postikonttori

Katu eli Box No.

Valtio

Mainitkaa onko tilaus uusi eli uudistus.

James Davidson Co. Ltd.
Fort William, Ont.

KARJAN JA KANOJEN RUOKAA. HEINIÄ, VILJAA JA SIEMENIÄ. Ostetaan ja myydään Marks ja Arthur katujen kulmassa, Fort William, Ont. Puhelin S. 680.

Lähetettäviin tilauksiin kiinnitetään erikoista huomiota.

Me toimitamme lähetyksiä tonnittain maan kaikkiin osiin lisämaksulla.

"Paha parratta eleä, paha pitkän parran kanssa."

Pitkäpartaisin mies maailmassa on varmaankin ollut raatimies Hans Steninger Brannaun kaupungissa Isarjoen rannalla. Miehen kuoltua leikattiin parta Augsburgissa. Parta on kolmen kyynärän pituinen.— Eräitä rappuja kiivetessään kompastui mies kerran partaansa, putosi ja sai siitä surmansa.

CANADAN UUTISET
suomalainen sanomalehti Canadassa, ilmestyy jokaisena Torstaina.
Kustantaja
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Liikkeenhoitaja.
Lauri Maunu, Toimittaja.

TILAUSHINNAT:
Canadaan: $3.00 koko vuodelta, $1.75 puolelta vuodelta, $1.00 3 kuukaudelta ja 40 senttiä kuukaudelta.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen: $3.75 koko vuodelta ja $2.25 puolelta vuodelta.

ILMOITUSHINNAT:
50 senttiä palstatuumalta kerran julaistuna. Pitempiaikaisille ilmoituksille kohtuullinen alennus. Halutaantieto- ja nimenmuuttoilmoitukset 75 senttiä kerta, $2.00 kolme kertaa. Naimailmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. Avioliitto- ja kihlaus-ilmoitukset 60c palstatuumalta. Kuolonilmoitukset $2.50, muistovärsyllä $3.00. Syntymäilmoitukset $1.50. Avioeroilmoitukset $2.00.
Pöytäkirjat, tiliselvitykset, keräysluettelot, luento-ilmoitukset y. m. 30 senttiä tuumalta.
Uutisten joukkoon aijotuista ilmoituksista peritään 15 senttiä riviltä.
Pienimmänkin ilmoituksen hinta on 50 sentt. Postissa tulevia ilmoituksia ei hyväksytä velaksi tuntemattomilta.
Poliittiset ilmoitukset $1.00 tuumalta.
Kaikki liikkeelle aijotut kirjeet, tilaukset ja rahat ovat lähetettävät osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada.

Canadan Uutisista lainattaessa on lähde mainittava.
Osoitemuutoksesta tulee ilmoittaa lehden konttoriin sekä vanha että uusi osoite.

CANADAN UUTISET
(The Canada News)
The Finnish Newspaper in Canada.
Published every Thursday by
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Manager.
Lauri Maunu, Editor.
Daily News Bldg., Port Arthur, Ont.

CANADAN UUTISET
is welcomed and read in every Finnish home in the Dominion. It is the only direct advertising medium for those manufacturers and merchants who wish to create and build a profitable and permanent demand for their products and merchandise by the large and ever growing Finnish population residing in Canada. Place your trial advertisement and get results.
Advertising rates 50c per inch.
Political advs. $1.00 per inch.
Advertisements must reach our office Wednesday noon to appear on Thursday's issue.
Subscription price in Canada $3.00 per year, United States and other countries $3.75 per year in advance.

Entered as second class mail matter, Dec. 1, 1915, at the Post Office at Port Arthur, Ontario, Canada.

THE AIM OF THE CANADAN UUTISET.

The help preserve the ideals and sacred traditions of this, our adopted country, the Dominion of Canada: To observe its laws and inspire others to respect and obey them: To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty: In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

— Elämä on liiaksi lyhyt kuunnellaksesi pitkiä puheita ja jaarituksia.

— Tunnustuksen saavuttaminen ei ole useinkaan niin vaikeaa kuin sen ansaitseminen.

— Miehuullinen ei ole vain se joka vihollisensa kukistaa, vaan sekin, joka tulee himojensa herraksi. — Demokritos.

— Ne totuudet, joita emme halua kuulla, ovat meille hyödyllisimmät. — Kiinalainen sananlasku.

— Älä ole niin suuri sanoissasi, niin et jää niin pieneksi toimiltasi. — August Strindberg.

— Älä silloinkaan, kun olet itseksesi, sano äläkä tee mitään alhaista; opi päinvastoin paljon enemmän häpeämään oman itsesi kuin muiden edessä—Demokritos.

— Himosi sammuttaa heti lampun valon, jota sen henkäys koskettaa. Se on epäpyhä — älä ota vastaan sen saastaisista käsistä mitään antimia. Ota vain, mitä pyhä rakkaus sinulle tarjoaa! — Rabindranath Tagore.

— Kun bolshevikit väittävät, että sivistys Neuvosto-Venäjällä on lakannut olemasta vain omistavien luokkien etuoikeus ovat he aivan oikeassa. Sillä sivistys ja tiede Neuvosto-Venäjällä ovat ylipäänsä lakanneet olemasta, eikä näin ollen tosiaankaan ole enään kenenkään omaisuutta.

— Lue filosoofeja ja opi tietämään, millä tavalla elämän voipi tehdä onnelliseksi, sanoi Seneca; hae hyödyllisiä elämänohjeita, urhoollisia ajatuksia ja jaloja sanoja, jotka saattavat kiteytyä teoiksi.

Poimintoja täältä ja muualta.

Kuten yleisesti tiedetään, on Suomen rahan arvo tällä hetkellä alhaisempi kuin milloinkaan ennen. Samaten on tunnettua, että Suomen hallitus koko viime talven ajan yritti hankkia Yhdysvalloista dollarilainaa, jonka avulla markan arvoa olisi voitu ylläpitää ulkomailla. Lainapuuhat epäonnistuivat täydellisesti siitä huolimatta, että asiaa Yhdysvalloissa hoidettiin ensiluokkaisesti. Hallitus oli tuon nykyään ylivoimaisen tehtävän antanut silloisen Washingtonin lähettilään A. H. Saastamoisen tehtäväksi. Hänellä oli puuhassa apuna pankinjohtaja Knut Polon.

Helsinkiläinen "Iltalehti" kertoo luotettavalta taholta saaneensa tietää tämän lainanhankinnan vaiheista seuraavaa:

Ministeri Saastamoinen ja pankinjohtaja Polon olivat laatineet amerikalaisia rahamiehiä varten Suomen taloudellista elämää selostavan aineiston, joka kuuluu olevan laajin ja paras, mitä maassamme tähän saakka ulkomaalaisia varten on laadittu. Amerikalaiset pankkimiehet olivat tulleet hrojen Saastamoisen ja Polon'in yksityiskohtaisesta selostuksesta varmasti vakuutetuiksi Suomen taloudellisesta vakavaraisuudesta sellaisenaan. Olivatpa muutamat amerikalaiset rahamiehet selostukseen tutustuttuaan lausuneet, ettei heidän käsityksensä mukaan monella vanhemmallakaan valtakunnalla, jonka rahan arvo on nyt suurempi kuin Suomen, ole selkänojanaan sellaista taloudellista vakavaraisuutta kuin Suomella.

Mutta tästä huolimatta ei lainapuuha onnistunut. Syyksi siihen etteivät voi Suomelle lainaa järjestää, olivat amerikalaiset rahamiehet sanoneet sen, että kun bolshevismi heidän mielestään on yhä edelleenkin elävä vaara Suomelle, ei taloudellinen vakavaraisuuskaan ole taattu. Venäjässähän on hyvä esimerkki siitä, miten bolshevismi valtaan päästyään kohtelee maansa ulkomaalaisia saamamiehiä. Kun Suomeen ei voida luottaa ei sisäisen eikä varsinkaan ulkonaisen bolshevismivaaran vuoksi ei myöskään lainaa voida järjestää. oli amerikalaisten rahamiesten loppupäätelmä kuulunut.

Turhaan oli edustajamme Washingtonissa vakuuttamasta päästyäänkin vakuuttanut, että bolshevikikumouksen pelko Suomessa on aiheeton. Amerikalaisten pankkien edustajat olivat lausuneet tosin hartaasti toivovansa, että niin olisi asianlaita, mutta samalla olivat viitanneet siihen heidän mielestään tavattomaan tosiasiaan, että Suomen eduskunnassa on lähes puolet sosialisteja. Ja "sosialistejahan" olivat v:n 1918 punakapinan alkajat.

Jokseenkin varmana saanee pitää ettemme voi läheisessä tulevaisuudessa saada minkäänlaisia lainoja Amerikan Yhdysvalloista, joka kuitenkin lienee ainoa hyvin lainaamaan pystyvä rahakas maa nykyään. Uusia lainoja voitanee vakavassa mielessä Amerikan Yhdysvalloista yrittää vasta vuoden kuluttua, kun ja jos uusien eduskuntavaalien tulos on amerikalaisten rahamiesten mielestä suotuisa."

Suomea uhkaava bolshevikivaara siis yhä vieläkin kummittelee amerikalaisten mielessä, eikä kummakaan. Ovathan omat kotoiset kommunistimme kaikkialla Amerikassa antaneet ylenmäärin työtä viranomaisille siten osoittaen, että kansallisuutemme kulkee kumousaatteen suosijain ja laillisen yhteiskuntajärjestyksen tuhoojain eturivissä. Suomalaiset, kuten jo ennenkin olemme viitanneet, ovat omituista väkeä siinä suhteessa, että he aina ovat ensimäisinä, olkoon sitten kysymyksessä oikea tai väärä alote. Useissa maissa ollaan jo taipuivaisia uskomaan, että suomalaiset ovat fyysillisessä suhteessa ehkä maailman voimakkainta ja kestävintä rotua, jolta siis muillakin aloilla sopisi odottaa järkevää ja harkitsevaista esiintymistä.

Kotimaamme taloudellinen tilanne näyttää tällä hetkellä varsin huolestuttavalta, sitä ei kukaan asioihin perehtynyt halua kieltää, mutta käänne parempaan on ennemmin tai myöhemmin ehdottoman varmasti odotettavissa. Mitä erikoisesti markkaan tulee, on sen arvon alenemiseen yhtenä vaikuttavana tekijänä ulkomaankaupan lamaantuminen, s.o. viennin supistuminen miltei olemattomiin. Suomen päävientitavarain, puutavarain ja voin, kysyntä Englannissa on ollut hyvin vähäistä, johtuen se välittömästi Suur-Britannian hiililakosta. Nyt kun se vihdoinkin on päättynyt, on syytä odottaa kauppavaihdon uudelleen palaantuvan sodanedelliseen laajuuteensa. Kun samalla pyritään siihen että oman maan viljalla voidaan tyydyttää koko man kuluttajain tarpeet ja vähentää tuonti mahdollisimman pieneen, on markan arvon kohoaminen ja samalla koko tilanteen muuttuminen edullisemmaksi, tapahtuma, jonka toteutuminen kaikesta huolimatta siirtyy yhä lähemmäksi.

* * *

Meksikon kysymys on vieläkin ollut esillä Yhdysvaltain hallituksessa. Obregonin ministeristö pyytää Amerikan virallista tunnustusta presidentti Hardingiltä, joka ei kuitenkaan näy pitävän suurempaa kiirettä, kuin presidentti Wilson'kaan. Valtiosihteeri Hughes on Meksikon asiasta lausunut: "Niin pian kuin käy selville, että Meksikon hallitus sitoutuu noudattamaan alkeellisia kansainvälisiä velvollisuuksiaan, tulee se saamaan tunnustuksen."

Alkeellisten kansainvälisten velvollisuuksien noudattamisella, joihin valtiosihteeri Hughes viittaa, tarkoitetaan etupäässä takeita ulkomaalaisten ja heidän omaisuutensa suojelemisesta Meksikossa. Entinen presedentti Porfirio Diaz yritti muodostaa Meksikoa sivistyneeksi maaksi ja koetti kehittää sen luonnonrikkauksia. Siinä tarkoituksessa hän kutsui maahan ulkomaalaisia pääomanomistajia. Useat vallankumoukselliset hallitukset, jotka pääsivät valtaan Diazin paettua, havaitsivat kapitalistien saavan sijoituksistaan huomattavia voittoja ja päättivät takavarikoida ulkomaalaisten omaisuuden välittämättä mitään Diazin aikoinaan antamista turvallisuusvakuutuksista. Meksikon uudessa, vuonna 1917 hyväksytyssä perustuslaissa annetaan hallitukselle oikeus sellaisten takavarikkojen toimeenpanemiseen.

Äskeiset Meksikon hallitukset ovat kieltäytyneet antamasta omaisuuden sijoittajille sitovia takeita sopimuksen muodossa, vaikkakin ne muulla tavalla ovat koettaneet ylläpitää rahamiesten luottamusta. Takavarikoita ei todellisuudessa ole toimeenpantu. mutta mainittua lakipykälää ei kuitenkaan ole kumottu. Ellei presidentti Obregon tee siinä suhteessa poikkeusta, ei presidentti Harding tule tunnustamaan hänen hallitustaan.

* * *

Sekasortoista Meksikoa voisi joissakin suhteissa verrata nykyiseen Venäjään. Ero on vain siinä, että ensinmainitun maan asiat eivät ole vielä ennättäneet päästä niin suuresti rempalleen, ettei niitä tarmokkaalla ja kykenevällä johdolla voitaisi verrattain nopeasti saada korjatuiksi. Toisin on Neuvosto-Venäjän laita. Kohta neljä vuotta kestäneen hallituksensa aikana ovat juutalaisdiktaattorit perinpohjin imeneet entisen mahtavan Venäjän elinnesteitä. Jälellä on ainoastaan kuori ja sekin jo osoittaa lahoamisen oireita. Lopullinen kokoonrysähdys ei enää voi olla muuta kuin ajan kysymys.

Varsin sattuvasti kuvaa eräs entinen venäläinen sanomalehtimies bolshevikiolojen aikaansaattamaa tympäännystä ja hallittavien lamaantunutta mielialaa. Sanomalehdelle "Poslednija Novosti" lähettämässään kirjeessä hän lausuu:

"Tässä typeryyden, mauttomuuden ja eläimellisyyden suossa, jota sanotaan Neuvosto-Venäjäksi, olemme me nyt ehtineet oikeastaan jo kuolla, olemme menneitä miehiä, ilman mitään toivoa, ilman tarmoa vastarintaan, niin että meitä voidaan kerittä ja tappaa kuten lampaita. Tervekään ihminen ei pysy normaalina ollessaan vuosikausia houruinhuoneessa ja minusta näyttää, että me kaikki jo aikoja sitten olemme tulleet mielipuoliksi tai ainakin heikkomielisiksi."

* * *

On ilmoitettu, että jokainen Canadan kansalainen on työssään jollakin tavalla riippuvainen metsistämme. Olkoon kysymyksessä hedelmän pakkaaja, kirjanpainaja tai koulunopettaja, eli jonkun muun ammatin harjoittaja, niin jokainen heistä tarvitsee pienemmässä tai suuremmassa määrässä puutavaratuotantomme tarjoamia etuisuuksia. Sitäpaitsi muodostaa metsäteollisuus tässä maakunnassa, Ontariossa, yhden tärkeimmistä elinkeinohaaroistamme. Siihen tulee lisäksi vielä paperimassa- ja paperiteollisuus.

Ontariossa on 16 paperimyllyä, 9 massatehdasta ja 13 yhdistettyä paperi- ja massatehdasta, eli yhteensä 38 tehdaslaitosta, joita koko Dominionissa on 99. Ontarion tehtaat edustavat $95,281,000 pääomansijoitusta, mikä määrä koko Canadassa on $268,581,000. Ne antavat työtä 8,571 henkilölle, metsätyöläisiä lukuunottamatta. Ne jakavat palkkoina vuosittain $11,666,000 ja koko Canadassa $32,323,789.

Maakuntamme paperiteollisuuslaitosten vaikutusta maanviljelyksen edistämiseen ei voida arvostella kyllin korkeaksi. Jokaisen teollisuuslaitoksen ympärille syntyy tuhansia asukkaita käsittävä yhteiskunta, joka saa hyvää palkkaa ja joka tarvitsee enemmän farmituotteita, kuin sen lähin ympäristö kykenee ensi alussa tuottamaan. Maanviljelystuotteiden helppo markkinoille saattaminen on ensimäisiä edellytyksiä uutisasutuksen laajenemiseen Ontarion pohjoisosassa. Sellaisia markkinapaikkoja tarjoavat etupäässä paperi- ja massatehtaiden lähettyville syntyvät asutukset ja myöskin kaivosalueet. Pohjois-Ontarion metsiä on siitä syystä pidettävä entisiin erämaihin syntyvien, menestyvien yhteiskuntien luojana ja myöskin uusien markkinapaikkojen muodostajana. Ilman niitä havaitsisi erämaahan asettuva uutisasukasfarmari olosuhteet toivottomiksi.

Tänä kesänä vallinneen poikkeuksellisen kuivuuden aikana on suuria metsäpaloja raivonnut kaikilla Canadan metsäalueilla. Paitsi sitä vahinkoa, joka syntyy uhkean, monessa tapauksessa aivan ennen koskemattoman metsän tuhoutumisesta, ovat ne tuottaneet arvaamattoman suurta tuhoa muutenkin, polttamalla metsiin jäänyttä hakattua puutavaraa, rakennuksia jopa pienempiä kauppaloitakin. Kerran raivoamaan päästyään on kulovalkeata vaikea ihmisvoimin tukahuttaa.

Hallituksen palovartijoilla, joita metsäalueen laajuuteen katsoen on verrattain harvassa, on useinkin ylivoimainen tehtävä suoritettavanaan. Metsäpalojen, oikeamiin niiden alkuun pääsyn estämiseksi, vaaditaan paikalliselta väestöltä väsymätöntä varovaisuutta ja tarkkaavaisuutta. Kysymyksessä on maan kansallisomaisuus, jonka hävittämistä ei voida sukupolvenkaan aikana korvata.

L. J. M.

KIINAN KIVIHIILIRIKKAUDET.

Marseillen satamaan tuotiin hiljattain 100,000 tonnia kivihiiltä Kiinasta, ja tämä uutinen on kansainvälisissä kivihiili-liikepiireissä herättänyt vilkasta huomiota sekä johtanut kaikenlaisiin arveluihin Kiinan tulevaan tuotannolliseen asemaan nähden kivihiilimarkkinoilla. Tanskasta saapuvat viestit kertovat kivihiiltä olevan matkalla Kiinasta Tanskan rautateitä varten sekä tämän ensimmäisen tilauksen käsittävän 10,000 tonnia. Tähän asti Tanska on tehnyt ostonsa Englannista ja Saksasta, mutta brittiläisten kaivosmiesten lakko ja Saksassa tapahtuvat sisäiset mellakat johtanevat todennäköisesti siihen, että annetaan suurempaa huomiota Kiinan markkinoille.

Tri Ernst Schultze Leipzigistä kirjoitti äskettäin "Weltwirtschafts Zeitungissa" artikkelin, painostaen sitä seikkaa että Bryselin konfferenssissa huomio ensi kerran keskitettiin Kiinan kivihiilialueihin, silmällä pitäen sitä mahdollisuutta, että niiden avulla voitaisiin Europassa vallitsev. kivihiilipuutetta poistaa. Asiantuntijoitten lausuntojen mukaan Kiinassa on äärettömät määrät kivihiiltä ja se voisi tyydyttää koko maailman tarpeen tuhanneksi vuodeksi eteenpäin, edellyttäen että nykyinen kulutus pysyisi muuttumattomana. Kiinan kivihiilialueet käsittävät 500,000 neliökilometriä, se on enemmän kuin 70 kertaa laajemman alan kuin Englannin kivihiilialueet.

Sitten kolmannentoista vuosisadan, jolloin Marco Polo, ensimmäinen europalainen Kiinassa käväijä, johdatti huomion tämän maan kivihiilirikkauksiin — kiinalaiset itse kaivoivat kivihiiltä ja käyttivät sitä polttoaineena ennen europalaisia—nuo laajat hiilialueet ovat pysyneet miltei koskemattomina. Ferdinand von Richthofen, joka tutki Kiinaa perusteellisemmin kuin kukaan muu europalainen, havaitsi Kiinan hiilialueitten olevan laajempia ja rikkaampia kuin minkään muun maan, lukuunottaen myöskin Pohjois-Amerikan, jota yleisesti oli tottu pitämään tulevaisuuden kivihiilimaana. Geologisten muodostumiensa perusteella Kiinassa on melkein kaikkia tunnettuja mineraaleja, mutta mitään ei ole niin huomattavassa määrässä kuin kivihiiltä, jota löytyy isoina juovina Tonkinista Amuriin. Ennenmainittu von Richthofen totesi, että Shan-si provinsissa olevat hiilialueet ovat laajimpia ja rikkaimpia maailmassa ja voivat kilpailla minkä muun kanssa hyvänsä kaivanto-edellytyksiin nähden. Tämän provinssin koillisessa osassa on antrasiitti-alue, mikä ala-arvioidaan 634 neliömailiksi. Yksistään tämän alueen kivihiilimäärän Richthofen arvioi 1,260 miljaardiksi tonniksi.

Ei vähemmässä kuin kundessatoista Kiinan kolmestakymmenestäyhdestä provinssista on laajempia tai pienempiä kivihiiltä sisältäviä maakerroksia. Tuotanto on kuitenkin hyvin vähäistä; vuoden 1900 paikkeilla vuotuinen tuotanto oli keskimäärin viisi miljoonaa tonnia. Kymmenen vuotta myöhemmin japanilainen geologi Kato arvioi tuotannon sadaksi miljoonaksi. englantilaisten asiantuntijoitten väittäessä sen olevan sata kolmekymmentä miljoonaa. Sillä välin japanilaiset kehittivät hiilen kaivamista Etelä-Manchuriassa. englantilaiset Tschilissä ja saksalaiset Shantungissa. Viime aikoina kaivostuotanto Kiinassa on edistynyt pitkin harppauksin. Tämä johtuu suureksi osaksi ulkomaalaisen kilpailun vaikutuksesta.

Kaikkialla kivihiiltä käytetään, etenkin rannikkoseuduissa. Japani viepi noin 1½ miljaardia tonnia Kiinaan, myyden sitä höyrylaivoille, öljytehtaille ja puuvillatehtaille. Kiinan kivihiili on katsottava paremmaksi japanilaista, koskapa siinä ei ole rikkiä kuten japanilaisessa. Katsoen Kiinassa vallitseviin alhaisiin työpalkkoihin Kiinan kivihiili kykenisi syrjäyttämään Japanin, Australian ja Amerikan hiilen markkinoilta ja voisi helposti tyydyttää maan omat tarpeet.

Sodan aikana kaivostuotanto Kiinassa suuresti edistyi. Vuonna 1913 tuotanto oli ainoastaan 15 milj. tonnia, joista 1,3 milj. tonnia vietiin ulkomaille. Tuotanto lisääntyi hyvin huomattavasti sotavuosina, ja vuonna 1917 kaivosmiesten lukumäärä oli 245,300. Tätä nykyä maan tärkeimmät hiilialueet ovat Tschilin provinssissa, mitkä Tsing-taon valloituksen jälkeen 1914 joutuivat japanilaisten käsiin.

RINTA- JA ERÄMAITTEN ASUTTAMINEN.

Onko asutustyö Suomessa suunnattava rintamaitten tai erämaitten viljelemiseen? kysyy maisteri A. Rauanheimo äskettäin 'Uudessa Suomessa'' olleessa kirjoituksessaan.

Se on toisarvoinen kysymys.

Pääasia on, että viljelys maassamme saadaan nousemaan, mahdollisimman pian kohoamaan siihen, että oman maan vilja riittää kansan tarpeiksi.

Siinä on kansamme taloudellisen elämän tärkein kysymys.

Entiseen aikaan oli Suomen kansan jäsenellä verrattain helppo alkaa uutisviljelystä.

Sekä rintamailla että erämaassa.

Nuori pariskunta rintamailla meni kenen isännän luo tahansa ja pyysi viljelysalan. Melkein poikkeuksetta sitä annettiin. Vietiin metsämaille, osoitettiin asuntopaikka ja sovittiin huokeasta verosta. Tällaisesta uutisviljelijästä tuli torppari.

Tai meni pariskunta erämaahan, jonka kruunu oli ottanut haltuunsa, valitsi sieltä sopivan paikan, johon perusti uutisasutuksen. Näin syntyi kruununtorppa, jonka viljelijä vähitellen ansaitsi itsenäiseksi tilaksi.

Uutistilan perustaminen ei ole enä äyhtä helppoa. Tilanomistaja, rintamaitten valtias, ei enää lähde metsämaistaan osoittamaan viljelyspalstaa rengilleen ja piialleen, jotka ovat avioliiton rakentaneet ja haluaisivat oman kodin perustaa. Eikä metsäherra löydä kruununmailta viljelyshaluisille uutisasutuksen tilaa.

Meillä tutkitaan soprvimpia asutusmuotoja, kiistellään niistä—ja itsenäiseen viljelykseen pyrkivä nuori kansa lähtee maasta pois sinne, missä se vapaammin voi uutisasutuksia perustaa.

Ja meillä kotona on voittamassa se katsantokanta, että tämä maa ei ole leivän kasvattamiseen sopiva. Viljanviljelemiskulttuurista on toisinaan hyvinkin räikeillä keinoilla pyritty siirtymään karjanhoitokulttuuriin. Jopa on laajalti tullu oppineissa piireissä siihen käsitykseen, että tämä Suomenmaa soveltuu parhaiten metsäkasvatukseen. Peltokin kannattaisi istuttaa petäjiköiksi.

Samalla aikaa taloudellinen tilanne huononee huononemistaan. Ulkomaisen viljan ostamisen takia kasvaa velkataakkamme. Onpa aivan suoranainen perikato uhkaamassa.

Kuitenkin olisi tuhansia jäntevia käsiä, jotka olisivat valmiit viljelemään uutismaata ja kasvattamaan lisää viljaa koko kansan tarpeiksi. Suomalaisia korvenperkkaajia olisi tulossa maamme rajojen ulkopuolelta, jopa kultaisesta Amerikasta saakka, kunhan heille viljelemisvapautta suotaisiin.

On kokonaan erehdys luulla että suomalaisen kansan harjottama erämaitten asuttaminen on lakannut ja että se kuuluu kaukaiseen historiaan.

Yhä tänä päivänä vielä avaa suomalaisen kirves ja kuokka korpimaita viljelykseen. Ei tosin Suomessa, mutta Amerikassa. Tuhansia uutisasukkaita on taistelemassa viljelystyön alkuvaikeuksissa mitä erilaisimmissa oloissa.

Ei se uutisraivaus, näet, Amerikasakaan ole aina helppoa ja vaivatonta. Tosi on, että siellä on preeriä, valmista vahvamultaista, kivetöntä, puutonta ruohotasankoa pelloksi käännettäväksi, ja monen monet suomalaiset ovat siihen käyneet käsiksi. Mutta useammat suomalaiset ovat valinneet itselleen vaikeammat viljelysalat. Kai vaistomaisesti, he kun kuuluvat korvenraatajarotuun! He ovat ottaneet metsämaita, joista suurimmat puut ovat poishakatut, mutta jonne jättiläiskannot on jätetty jälelle. Sellainen kannakkomaa on raskaampaa raivata kuin tavallinen Suomen korpi. Toiset suomalaiset ovat valinneet asuinpaikoikseen kovia kivikoita ja hiekkaperäisiä maita, kuten esim. pohjoisimmassa Minnesotassa. He ovat ryhtyneet sellaisiin maihin,

Nykyinen kurssimme rahalähetyksille SUOMEEN

Postin kautta ja sähköteitse on

Smk. 55:00

Dollarilta.

Myös myömme pankki-osoituksia (shekkejä) markoissa yllämainit. kurssin jälkeen ja erikoisia, kolmen prosentin korkoa vetäviä matkustajien shekkejä dollarcissa, jotka Suomessa lunastetaan siellä voimassa-olevan dollarin kurssin jälkeen.

Lähetyskulut rahalähetyksille postin kautta on 15c. summilie alle $20.00; sitä suuremmilta summilta mitään kuluja ei peritä.

Lähetyskulut sähköteitse on $3.56 kaikilta summilta.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti pyydetä.

Osoittakaa lähetyksenne vastaanottajan ja lähettäjän osoitteella varustettuna osoitteella:

Foreign Department
First National Bank
HANCOCK :: MICH.
—Perustettu v. 1874.—
Varat yli .... $3,000,000.00.

Kirjoittakaa suomeksi; meillä on kuusi suomalaista liikkeessämme.

RAHAA

Suomeen

lähettäessänne ottakaa huomioon, että allekirjoittaneella on joka päivä tiedossa Suomen rahan todellinen arvo ja voi niinollen maksaa aina päivän korkeimman kurssin rahalähetyksistä.

KURSSI ON TÄNÄÄN

48.00

SUOMEN MARKKAA CANADAN DOLLARISTA.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti vaadita. Sähkötysmaksu on $4.30. Lähetyskulut rahalähetyksille on 40c summille $40.00 asti, 50c summille $50.00 asti, 75c. summille $100.00 asti. Jokaiselta seuraavalta sadalta 25c.

Tiedustelkaa erikoiskurssia isoille lähetyksille.

Lähettäessänne rahoja tulee vastaanottajan ja lähettäjän nimet ja osoitteet kirjoittaa hyvin tarkasti.

Erick J. Korte,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

joissa ei mikään toinen kansallisuus ole kestänyt. Suomalainen on voittanut ja maan alamaiseksi tehnyt siellä, missä jokainen muu kansallisuus on nääntyneenä karkottunut pois.

Myöskin on nähty Amerikassa, että suomalaiset lähtevät mieluummin syrjäseuduille kuin asettuvat rintamaille, joissa viimemainituissa kyllä olisi kaikki vaivattomampaa ja valmiimpaa, mutta samalla maa kalliimpaa. Monen monet ovat ne suomalaiset, jotka vieljelemällä palvelevat omakseen hallituksen ilmaiseksi luovuttaman "homestead"-maan ja myyvät sen sitten muille kansallisuuksille lähteäkseen taas uutta "homesteadia" palvelemaan.

Suomalainen uutisasutusta perustamaan lähtiessään erityisemmin ei kaipaa seuralaisia. Ei hän tosin enää vihaa naapuria, kuten ennen vanhaan, mutta ei myöskään etsi ryhmä-asutusta. Siitä huolimatta on Amerikassa syntynyt viimeisten 15—25 vuoden kuluessa kukoistavia suomalaisia pitäjiä, jotka ennen suomalaisten tuloa olivat aivan asumattomia ja kaukana rautateistä. Vajaassa vuosisadan neljänneksessä ovat suomalaiset siellä avanneet korpeen useampia sellaisia viljelysaukeita, joita voi verrata Etelä-Pohjanmaan rintamaihin.

Suomalainen on uutisasuttaja, hän on korven perkkaaja, jolla ei ole vertaista.

On hän kyllä rintamaillakin näyttänyt, mihin hän pystyy. Amerikan itävaltioissa vanhimmilla asutusseuduilla, kuten New Yorkin, Connecticutin ja Massachusettsin valtioissa, on paljon amerikalaisten ja yleensä entisten viljelijäin hylkäämiä maatiloja. Ruokamulta on ryöstöviljelyksessä kulutettu ja asukkaat ovat paenneet kaupunkiin.

Näitä rappeutuneita tiloja ovat sen jälkeen muut koettaneet asua. Suomalaiset ovat tässä osoittautuneet sitkeimmiksi. He ovat kestäneet siinä, missä toiset ovat sortuneet. Sadoittain muuttaa nyt suomalaisia Amerikan kaivosseuduilta itävaltioihin noita toisten kansallisuuksien hylkäämiä maatiloja asumaan.

Kun heiltä kysyy, miksi he eivät lähde Suomeen, missä vielä olisi korpia melkein mittaamattomat alat raivattaviksi, saa erilaisia vastauksia. Monen monet vastaavat näinkin: "Mielellämme menisimme ei Suomen korpi ole yhtään raskaampaa kuin mihin useakin meistä saa täällä ryhtyä. Mutta eihän siellä ole maata tarjolla, eikä vapautta yrittää."

Jotkut korvenperkkaukseen halukkaat suomalaiset kääntyvät Suomen pääkonsulaatin puoleen New Yorkissa ja kysyvät, olisiko mahdollisuutta saada Suomessa raivattavaa maata. He olivat halukkaita tulemaan. Heidän toiveitaan ei voitane kovin rohkaista. Sillä asiat täällä Suomessa ovat järjestämättä.

Ne ovat olleet järjestämättä ehkä kymmeniä vuosia. Sillä täällä tutkitaan ja pohditaan soveliainta asutusmuotoa. Yksi ehdottaa yhtä ja toinen toista. Tahdotaan tehdä kaikki nyt valmiiksi ja täydelliseksi. Tahdotaan suunnitella ja määrätä kaikki uutisasukkaan edesottamiset, laaditaan piirustukset hänen tupaansa, navettaansa, jopa käymäläänsäkin varten, ja jos hän omin päin ja omaksi viehätyksekseen tekee vaikkapa pienen laitteen, jota ei ole piirustuksessa, pian hän asutustarkastajalta voi saada moitteen.

Vapautta puuttuu, vapautta asuntopaikan valitsemiseen ja vapautta sen asumisessa ja hallitsemisessa. Me tahdomme tätä asukasta holhota, me tahdomme estää häntä siitä ja siitä, myös sellaisesta, joka yhteiskuntaan nähden olisi yhdentekevä, mutta jonka katsotaan hänelle itselleen olevan haitaksi.

Valtio katsoo olevansa oikeutettu tähän holhousvaltaan erittäinkin niillä pikkutiloilla, jotka syntyvät sen toimesta, siitä huolimatta, että valtio uutisasukkaalta täyden hinnan ottaa, vieläpä voiton kera. Ja valtio tahtoo välttämättä, että se Pekka, joka palstan ensin omakseen sai, siinä asuisi, vaikka hän olisi kuinka laiska ja kykenemätön ja vaikka hän itse haluaisi siitä päästä. Hän ei saa tuota palstaa myydä sillä hinnalla, minkä toinen olisi valmis maksamaan. Valtio tahtoo sekaantua tähän kauppaan, ehkäpä pakottaa myymään halvemmalla. Se ei suinkaan innostuta uutisviljelystä yrittämään. Kuitenkin itse asiassa on valtiolle yhdentekevää, onko tuon palstan viljelijänä Pekka vai Paavo, kunhan se pikkuviljelyksen hallussa pysyy.

Erämaitten asuttamisessa kruunun omilla mailla valtio voisi olla vielä vapaampi. Siellä voisi se antaa uutistorpparin saada, määrävuodet "palveltuaan", maan omakseen, vaikkapa toiselle myytäväksi. Pääasia on, että viljelys leviäisi ja korvet tulisivat raivatuiksi. Kun tulee kysymykseen kilpailu metsän- ja maanviljelyksen välillä, silloin kulttuurimaassa maanviljelyksen täytyy voittaa. Eikä nykyisenä kansantaloudellisena pulakautena sopisi kovin pahana pitää, vaikka kruunumetsissä lehtomailla sallittaisiin nopean viljasadon saantia varten kaskea kaataa, joka tässä maassa on ennenkin pulat poistanu ja nyt estäisi suuressa määrässä Suomen markkojen valumista ulkomaille.

Tanskasta, Irlannista ja Saksasta voimme saada paljon oppia maataloutemme kehittämiseksi. Mutta uutisasuttamiseen nähden ne tuskin voivat nykyään antaa muuta kuin yksipuolista oppia. Siellä lienee enää vain rintamaita Suomessa sen sijaan ovat suuret erämaat asumatta. Toista asutustapaa suosimalla älköön toista hylättäkö.

Nykyinen hetki vaatii, että halukkaiden viljelijäin saatavaksi uutisasutusta varten varataan alueita sekä rinta- että erämailla. Kun niitä on saatavissa ja kun suomalaiselle uutisviljelijälle annetaan yrittämisessään myös vapautta, hän kyllä näyttää mihin hän pystyy. Hän on sitä näyttänyt ennenkin, ja hän sitä näyttää tänäkin päivänä, vaikkakin vieraassa maassa, kun kotona ei ole ollut sopivaa tilaisuutta.

Suomalainen on osoittanut olevansa maailman pystyvin korvenperkkaaja ja uutisviljelijä. Kun hän on sitä vieläkin muualla, miksi ei olisi sitä omassa kotoisessa piirissään—?

Huomioita ja mietelmiä.

Kuinkahan kauvan Suomen kansa kestää nykyistä taloudellista ahdinkoaikaa?

Hiljattain tässä lehdessä julkaistiin "Katsaus Suomen taloudelliseen tilanteeseen." Se ansaitseisi lukea toistamiseen. Sen valossa on helppo ymmärtää sekin, että yleismaailmallisilla rahamarkkinoilla Suomen markan arvo on vähemmän kuin yksikymmenesosa sen normaaliarvosta.

Tuleeko se koskaan kohoutumaan normaaliarvoonsa? — Me suuresti epäilemme.

Mitään parantumisen merkkejä ei ole näkyvissä. Suomen ulkomaalaiset velat lisäytyvät huimaavasti, ja Suomen ulkomaakauppa osoittaa Suomelle epäsuotuisaa kehitystä: ulkomailta tuonti on paljon suurempi ulkomaille vientiä. Hätätilainen paperirahojen lisääminen vain huonontaa tilannetta — polkee markan arvon entistä alemma. Vuonna 1915 säädetty laki, joka vapauttaa Suomen pankit lunastamasta kullalla paperimarkat, on vienyt Suomen markalta pois sen vakavaraisen pohjan, jolla se olisi voinut pysyä normaaliarvossaan.

— — — —

Suomen valtiomenot ovat paljon suuremmat valtiotuloja. Se vaatii kansallispääoman kuluttamista. Kansallispääoma on rajoitettu. Nykyistä menoa jatkaen se ei kestä enää kovinkaan monta vuotta.

Mikä siitä on seurauksena?

Yleinen — vedenpaisumus: valtiovararikko.

Se oli valtiokulutusten rasittavaisuus, joka johti Ranskan kuuluisaan vallankumoukseen toistasataa vuotta sitte — ja rahalaitoksen uusimiseen.

Emme ihmettele, vaikka Suomen nuori, itsenäinen tasavalta saisi kulkea samoja polkuja lähitulevaisuudessa.

Sen tosiasian myöntäminen on vastenmielistä, mutta — parempi ottaa sekin vastaan tieten kuin — yllätyksenä.

— — — —

Valtiomenojen supistaminen, yleisellä kansallisella säästäväisyydellä ja oman maan tuotteilla toimeentulemisella tätä ylimenoaikaa voitaisiin paljon helpoittaa, keventää. Ulkomaalähetystö- ja konsulaattimenoja olisi suuresti supistettava. Kotimaisia menoja paljo pienennettävä, ja jokainen pala Suomen tuottavaa, viljelykselle kelpaavaa maakamaraa saatava kasvamaan elintarpeita. Kotimainen tuotanto on saatava tyydyttämään kotimaista kulutusta.

Siinä Suomen ainoa pelastus siitä uhkavasta taloudellisesta vararikosta.

Kuta pikemmin se voidaan toteuttaa, sen parempi.

Nykyisellään tilanne ei voi enää kauvaa jatkua.

* * *

Vaara ja sangen uhkaava ympäröi ihmisiä toiseltakin taholta. Se oikeastaan on parhaillaan tekemässä kauheaa hävitystä. Tämä vaara ei rajoitu yksinomaan meidän suomalaiseen kansaan. Se on kaikkia kansoja uhkaamassa. Se niittää kaameaa satoa kaikkialla ,hiljalleen, salassa, mutta sitä suuremmalla menestyksellä.

Tämä vaara on — sukupuolitaudit.

Sillä on juurensa ihmisten aistillisin (materialisiin) nautinnoihin vajoamisessa.

Väitetään, että — kolmeneljäsosaa ihmisistä sairastaa sitä, toiset vaikeammassa, toiset lievemmässä muodossa. Sairaalat ovat täynnä sen uhreja.

Asiantuntijat selittävät, että esimerkiksi maailmankuulussa Mayo-veljesten Rochester-sairaalakaupungissa, Minnesotassa, 70 prosenttia kaikista siellä apua etsivistä on — sukupuolitautisia. Miltei sama suhde vallitsee kaikissa muissakin sairaaloissa yli ko ko "sivistyneen" maailman. Tämän ohella on otettava huomioon kaikki ne, jotka samojen tautien saastuttamina kärsivät kotonaan, sairaaloitten ulkopuolella, yksityisten lääkärien ja puoskarien hoidossa ja ilman mitään hoitoa.

Myrkkyjen, kaikellaisten vastamyrkkyjen varassa elää koko ihmiskunta.

— — — —

Reformistit, kaikellaisten parannusten ja uudistusten harrastajat ovat saaneet aikaan sen, että julkiset "ilotalot" useimmista sivistysmaista on poistettu; sillä — selitettiin — ne levittävät sukupuolitauteja. Parannus, jos sitä tapahtui, näyttää olleen vain näennäistä. Ilotaloliike julkisuudesta poistuttua painautui salaiseksi. Sen laajuutta kuvaa muun muassa se, että vuonna 1920 Amerikan Yhdysvalloissa — hävisi teille tietymättömille 65,000 tyttöä. Väitetään että se oli yksinomaan Yhdysvaltojen yhden vuoden "ilotaloveroitus."

Tällaisia uhreja vaativia "salaisia synnillisyyksiä" on jokaisessa maassa, jokaisessa valtiossa, jokaisella kansalla.

Meidän suomalainen kansallisuus siitä ei ole poikkeus. Ja se pahe alkaa jo aivan nuorissa. Kolmentoista, neljäntoista vuotisista tyttösistä ja poikasista kerrotaan mitä pöyristyttävimpiä asioita. Vaarojen vaara, sukupuolisairaus leviää niiden keskuudessa hirvittävästi. Ja vanhempi polvi on sydänjuuria myöten sen sairauden saastuttamaa.

Katsokaa ihmisiä! Heidän paksumaalisista kasvoistaan kuvastaa salaisten sukupuolitautien tuhojälet. Vain harvassa tapaa todellisesti ruumis- ja henkiterveitä ihmisiä. Ne ovat ylen pienenä vähemmistönä.

Yleinen ajatustapa ja ihmisten kevyeen materialistisuuteen (aistillisuuteen) vajoaminen on sukupuoliraukoille suotuisa maaperä. Vanhan ajan materialistien, "syökäämme ja juokaamme, sillä huomenna me kuolemme," ajatustapa ja elämismuoto on meidän aikanamme uusiutunut entistä laajemmassa mahtavuudessa. Se näyttää lakaisevan kaiken allensa, vievän mukanaan nekin, joitten jo luulisi voivan ja kykenevän arvostella asioita niiden todellisuuden vakavuudella.

Emme tahdo väittää, etteikö ihmiskunta eläisi edelleenkin, mutta soisimme, että kurjuudessa ja sukupuolisairauksien kärsimyksissä rehjastamisen sijasta se voisi elää terveitten ihmisten raikasta ja onnellista elämää.

Jos kuitenkin koko ihmiskunnan johtaminen terveyden ja onnellisuuden kukkaiselle tielle olisi mahdottomuus, niin yksilöille täyden parannuksen teko ei ole mahdottomuus. Alkakaamme siis kukin omasta itsestämme ja läheisimmistä omaisistamme! Varjelkaamme nouseva sukupolvi sukupuoliraukoilta! Sillä tavalla autamme tulevan sukupolven onnellistuttamista.

* * *

Onnistuukohan se Englannille?

Makedonian kuningas, Aleksanteri Suuri aikoinaan yritti päästä "maan rajalle ja auringon nousulle" ja vallata kaiken haltuunsa. Paljon hän valloittikin, mutta — ei kaikkea. Hänen kuolemansa jälkeen hänen suuret valtiorakennusunelmansa raukesivat hajosivat. Sen jälkeen Rooma oli mahtavin maailma-valtio, mutta ei sekään päässyt "maan rajalle ja auringonnousulle" saakka.

Nyt Englanti yrittelee samaa päämäärää tavoitella. Sen moniosainen "British Empire" käsittää paloja siellä täällä maapallon pinnalla, ja sen valtiopolitiikan vaikutukset tunnetaan kaikkialla, mutta ehdotonta hallintovaltaa koko maapalloon ja sen kaikkiin asujamiin nähden se vielä ei ole saanut.

Viimeisessä brittiläisen vallan edustuskokouksessa, niin sanotussa "Imperial Conference'ssa" Englannin pääministeri sanoi: "Me emme saa unohtaa, että koko keisarikunnan elämä on rakennettu merivaltuuksille ja että maailman merien ylivaltuus on se välttämätön perustus, jolla ainoastaan koko keisarikunta voi kukoistaa ja olla olemassa. Meidän on sentähden varattava sellaiset voimakeinot, jotka takaavat meidän turvallisuuden."

George Bernard Shaw, kuuluisa englantilainen kirjailija tämän johdosta sanoo: "Tämä lausunto selvästi osoittaa, että Brittiläinen Keisarikunta ei ole ennen turvassa, ennenkuin Amerikan laivasto on lähetetty Saksan laivastolle seuraksi merien pohjaan. Samoin on tehtävä Japanin laivastolle. Ja tämä on saatava aikaan kahdella suurella sodalla nyt ensi kahdenkymmenen vuoden aikana. Ranska tällä hetkellä on sotilasvoittojen kukkuloilla. Brittiläinen Keisarikunta ei voi nauttia turvallisuustunteesta ennenkuin Ranskankin laivasto on upotettu."

Tämän jälkeen Shaw käy selittämään niitä sisäisiä voimia, jotka uhkaavat Brittiläisen Keisarikunnan turvallisuutta ja maailmanlaajuutta ja selittää että turvallisuuden takaaminen siltä taholta vaatii, että jokainen henkilö pannaan käsirautoihin ja että heiltä kielletään kokonaan liikkumis- ja toimintavapaus. Tätä taas Shaw pitää mahdottomuutena.

Jos Brittiläisen Keisarikunnan maailmanvaltaus riippuu tällaisista menettelytavoista ja jos sitä ilman niitä ei voida saavuttaa ja ylläpitää, niin siinä tapauksessa Englantikaan ei pääsisi "maan rajalle ja auringonnousulle" saakka.

On myönnettävä, että viimeisen kahden vuosisadan aikana Englanti on saanut suuria aikaan, mutta — kaikella on rajansa.

* * *

Kauppavaltioitten liikakasvannainen. Kaikissa teollisuuskauppavaltioissa on huomattavissa eräs ilmiö, joka uhkaa koitua niille vakavaksi vaaraksi. Se on kaupunkiasutuksen luonnoton suuruus maalaisasutukseen verrattuna. Viimeisen tilaston mukaan esimerkiksi Amerikan Yhdysvalloissa enemmän kuin puolet koko väestöstä asuu kaupungeissa. Siitä johtuu, että elämistaso, se on, elämiskustannukset maan äärettömästä varallisuudesta huolimatta ovat suuremmat kuin missään muualla. Kaupunkilaisten leipä ja särvin nimittäin on saatava maalta. Argentinassa enemmän kuin neljäosa koko maan väestöstä asuu sen pääkaupungissa. Canadassa parhaillaan toimitettavan väenlaskun tulosnumerot vielä ei ole tiedossa, mutta kaupunkeihin sulloutumiskiihko on parhaillaan käynnissä.

Huolestuneitten valtiomiesten ja hallitusten ponnistelut maaseutujen asuttamiseksi eivät näy kykenevän estämään kaupunkien liikakansoittumista, josta aiheutuu monien muitten paheitten ja puutteitten lisäksi asuntopulat ja työttömyys ja elinkustannusten yletön kalleus.

Ja kuitenkin — katsokaa kesäistä maalaisluontoa! Mikä voi olla sen houkuttelevampi, sen viehättävämpi, sen terveellisempi ja sen ihanteellisempi.

Mutta ihmisten on ensin opittava rakastamaan luontoa, suurta, mahtavaa, ylevää luontoa; opittava löytämään huvitus luonnosta, sen todellisesta viehättäväisyydestä ja samalla näkemään 'liikkuvien kuvien'' kaupunkilaiskeveys ja teennäisyys, ennenkuin ne voivat irtautua kaupunkilaisesta liikakasvannaisuudesta.

J. A. Mustonen.

USKONNOLLISTA HERÄÄMISTÄ KOMMUNISTIEN KESKUUDESSA.

Uskonnon juuret ulottuvat syvälle kansan sieluun. Jota alkuperäisemmällä kannalla kansa on, sitä konkrettisemmat ovat sen uskonnolliset suhteet. Uskonnon tarve perustuu historiallisesti ikivanhaan traditsioniin, sielutieteellisesti ihmisen tunne-elämään. Näitä ihmisen sielunelämästä versovia juuria ei pakkokeinoilla nyhdetä pois. Ne elävät ulkonaisista olosuhteista riippumatta.

Kommunismi Venäjällä on samoin kuin muiden maiden vallankumoukselliset liikkeet raastanut kirkon omaisuuden ja loukannut sen pyhyyttä. Mutta uskonto elää kirkosta ja kommunismista huolimatta omaa elämäänsä. Saksalainen aikakauslehti 'Die Weltbyhne' esitti joku aika sitten venäläisen Boris Sokolovin kuvauksia kirkollisista oloista Venäjällä nykyään.

Sokolov kertoo kuinka vanha oikeuskoinen, porvarillinen kirkko kulkee kuolemataan kohti. Entiset piispat ja papit, jotka olivat tsaarivallan innokkaita kannattajia ,ovat häipyneet tuntemattomiin kohtaloihin tai elävät he kituen autioissa pappiloissa. Näiden vanhan kirkon edustajien tilalle on kasvamassa uusi sielunpaimenluokka. Nämä papit, jos heitä siksi enään voi kutsua, ovat mieleltään maallisempia kuin entiset. Eivät he pidä pitkää tukkaa eivätkä pukeudu papinkauhtanaan. Päivisin he tavallisesti työskentelevät jossain virastossa. Silti he harvoin ovat todellisuudessa neuvostovallan kannattajia. Heidän uskonnolliset mielipiteensä ovat vapaamielisiä. He kannattavat uskonvapautta. Tällainen sielunpaimen on pappi ainoastaan uskonsa ja vakaumuksensa vuoksi. Joskus hän esiintyy bolshevikeja vastaankin ja nämä eivät enää uskalla tukkia hänen suutaan. Bolshevikit yhtyivät ensin vainoamaan kaikkia uskonnollisia liikkeitä, mutta nyt he eivät enää sanottavassa määrin sitä tee, sillä uskonto osoittautui bolshevismia sitkeämmäksi. Sattuupa uhä useammin, että bolshevikit tulevat tällaisten sielunpaimenten luo vihille tai antavat lapsensa ristittäviksi. Ei liene myöskään harvinaista, että kuolinvuoteen ääreen kutsutaan sielunpaimen.

Vuosien 1918 ja 1919 uskonnolle vihamielinen mieliala on häviämässä. Viime talvena piti kerran uusi suuri sairaala juhlallisesti vihittämän. Sotilaat vaativat nimenomaan, että juhlallisuudessa oli pidettävä jumalanpalvelus. Tästä näkyy, että kirkko Venäjällä taas astuu etualalle, vaikka se vallankumouksen melskeissä on olemukseltaan muuttunut; oikeaoppisuuden tilalle on tullut kristillisyys.

Pietarissa on alettu muodostaa jonkinlaisia kristillisiä veljeskuntia. Näitä on perustettu eri kaupunginosiin ja on niille ominaista kristinuskon alkuajan kommunistinen yhteisomistus. Näissä veljeskunnissa usein kokoonnutaan rukoilemaan ja keskustelemaan uskonnollis-filosofisista kysymyksistä. Sielunpaimenet johtavat näitä rukoushetkiä, joihin saapuu paljon veljeskunt. ulkopuolellakin olevia osanottajia. Pietarissa sanoo Sokolov jo löytyvän toista sataa tällaista veljeskuntaa.

Veljeskuntien keskuselimenä on erikoinen teologinen opisto, jota johtaa professori N. Lasky. Tämä opisto ei saa minkäänlaista avustusta neuvostohallituksen puolelta, vaan toimii täysin itsenäisesti. Sen oppilaille on ominainen piirre syvä antautuminen ja pyhä innostus. Pimeästä ja pakkasesta huolimatta saapuivat he aina luennoille, kantavat opettajilleen polttopuita, tuovat heille leipää j. m. s.

Tämä uskonnollisen heräämisen seuraus näkyy siinä, että työväen kortteleissa yhä useammin pidetään uskonnollisia keskustelukokouksia. Sokolov kuvaa tällaista kokousta, jossa hän itse oli ollut läsnä, seuraavasti:

"Hämärä peitti pienen kirkon. Kynttilöiden sijasta paloi siellä täällä päre. Kirkko oli täynnä työläisiä, enimmäkseen miehiä. Miesten joukossa istui huivipäisiä naisia. Saarnatuolissa puhui professori Lasky, joka on etevä puhuja. Hän puhui maailmansielusta ja jumaluuden olemuksesta. Filosofisella havainnollisuudella muodosti hän oikeaoppisesta uskonnosta uuden kristillisen uskonnon. Hänen puheensa oli korutonta ja selvää. Hänen lopetettuaan vallitsi syvä äänettömyys. Äkkiä nousi joukosta kommunsiti nuorukainen seisomaan. Hän herjasi Jumalaa ja uskontoa. Kesken hänen kiihkoista puhettaan ryhtyivät läsnäolijat laulamaan virttä. Silloin muutamat kommunistit korottivat äänensä ja alkoivat laulaa internationalea. Laulukamppailua kesti hetkisen, mutta pia noli virsi voittanut ja kommunistit lakkasivat turh. yrityksestään. Virren jälkeen luki Lasky läsnäolijoiden polvistuessa rukouksen."

Kirkko ja uskonto Venäjällä näyttävät heräävän uuteen elämään. Vallankumouksen melskeissä on kaavamainen ja teennäinen oikeaoppisuus luhistunut kokoon. Sen tilalle versoo kristillinen henki, jonka edessä neuvostovalta on voimaton.

TUNTEELLISUUS JA MIELENTYYNEYS.

Englantilaista itsetutkistelua.

Otsakkeella "Tunteellisuus ja mielentyyneys" kirjoittaa Times:

Puhutellessaan hiljan lehtemme suurta englantilaisen luonteen edustajaa hra Edmund Dulac teki erään huomautuksen, joka osoitti tuntemusta. Englantilaiset, ovat opipneet hillitsemään tunteitaan ja tunteellisuuttaan. Samaa luonteen piirrettä on myöskin eräs ranskalainen sotakirjailija huomannut. Englantilainen nuoriso on oppinut karkaisemaan sekä nahkansa että sydämensä. Se ei pelkää nyrkin lyöntiä eikä sallimukseniskua. Liioittelua se katsoo kaikkein pahimmaksi virheeksi ja pitää mielentyyneyttä jalon mielenlaadun tunnusmerkkinä. Kun englantilaiset ovat onnettomia, ottavat he päällensä huumorin muodon. Kun he taas ovat erittäin onnellisia, eivät he puhu mitään.

Pohjaltaan on englantilainen tunteellinen. Ehkä tämä kuulostaa ensin hiukan kummalliselta. Mutta arvostelun paikkansa pitävyys on kumminkin selvä. Elämän vaiheissa, jonka panevat tunteet koetteelle — ilossa tai surussa, voiton riemuissa tahi pelossa, — on hänelle kunnia-asiana salata tunteita mitä huolellisimmin. Jo varhain opetetaan häntä tähän. Hän pelkää tunteelliselta näyttämistä enemmän kuin pelkurilta näyttämistä.

Voi kyllä sattua, että englantilainenkin tuntee nöyrtymyksen ja rukouksen tarvetta, mutta sittenkin hän välttää puhumasta sisällisestä mielentilastaan. Lukuunottamatta niitä harvoja tilaisuuksia, kun kansaa on kohdannut suuri ilo tai onnettomuus, hän hillitsee tunteitaan sen vuoksi, että — hän on niin kovin tunteellinen. Sen vuoksi hän menee päinvastaiseen äärimmäisyyteen ja osoittaa kaikissa tilaisuuksissa sitä mitä ranskalaiset sanovat "le flegme habituel des anglais" (englantilaisten tavalliseksi kankeudeksi).

Flegmaattisuus ja sentimenttaalisuus (herkkätunteisuus) ovat sanoja, jotka ovat aikojen kuluessa muuttaneet merkityksensä. Ennen maailmassa flegmaattisuus merkitsi tylsyyttä ja kankeutta. Myöhempinä aikoina se merkitsee tyyneyttä ja pidättäväisyyttä tunteiden ilmaisussa. Ei ole todennäköistä, että nämä sanat saisivat enää toisen merkityksen. Ihmisten täytyy nyt kerta kaikkiaan ottaa englantilainen semmoisena kuin hän on, tyynenä ja flegmaattisena, koska hän tuntee ja pelkää tunteitaan ja tunteellisuuttaan.

Intian rangaistussiirtola lakkautetaan.

Victoria, B. C. — Intian rangaistussiirtola Andamanien saarilla Bengalin lahdessa tullaan lakkauttamaan seurauksena Intian uuden hallituksen politiikasta, ilmoittaa R. F. Lowis, Andamanien saarten komissioneri, joka parhaillaan on käymässä täällä Hongkongista. Andamanien siirtola perustettiin vuonna 1857 ja on se Intian kapinan jälkeen ollut rangaistuslaitoksena.

Suuret valtamerilaivat lähtevät:

HEINÄKUULLA:

Canadian Pacificin	"MINNEDOSA"	Montrealista	Heinäkuun 8 p.
Canadian Pacificin	"METAGAMA"	Montrealista	Heinäkuun 15 p.
Valkean Tähden	"MEGANTIC"	Montrealista	Heinäkuun 16 p.
Cunard, Anchor-Don.	"CASSANDRA"	Montrealista	Heinäkuun 16 p.
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF FRANCE"	Quebecista	Heinäkuun 19 p.
Canadian Pacificin	"VICTORIAN"	Montrealista	Heinäkuun 22 p.
Canadian Pacificin	"SCANDINAVIAN"	Montrealista	Heinäkuun 23 p.
Canadian Pacificin	"MELITA"	Montrealista	Heinäkuun 29 p.
Valkean Tähden	"CANADA"	Montrealista	Heinäkuun 30 p.
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF BRITAIN"	Quebecista	Heinäkuun 30 p.

Lähempiä tietoja pilettien hinnoista y. m. matkoja koskevista asioista antaa joko suullisesti eli kirjeellisesti yllämainittujen linjojen suomalainen edustaja Canadassa

ERICK J. KORTE,

PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

MAANVILJELYS-OSASTO

Maanviljelyskasvatus yliopistoissa.

Kun maanviljelys on Canadan päälinkeino, on jokaisella maanviljelyskasvatuksen kehittämisen alalla saavutetulla edistysaskeleella kansallinen merkitys. Äskettäin ovat useat maakuntayliopistot antaneet jatkokursseja maanviljelijäin ja muiden hyväksi. Tässä tarkoituksessa ovat kasvatusviranomaiset olleet yhteistyössä farmarien yhdistysten kanssa erittäin edullisilla tuloksilla. Manitobassa annettiin luentosarja maatalousteteestä ja yhteiskuntaopista ja sen lisäksi useita luentoja eri aineista. Ontariossa antoi samanlaisen kurssin Toronton yliopisto. Sen ohella käytettiin opiskelijoita karjanäyttelyissä, teurastusasemilla ja muilla käytännöllisessä suhteessa huomiota ansaitsevilla paikoilla. On huomattu, että liitto, joka siten perustetaan maanviljelysväestön ja kasvatustyöntekijäin välillä edistää taloudellisten kysymysten parempaa ymmärtämistä ja siten tuottaa yhtä suurta hyötyä sekä maaseudulle että kaupungeille.

Kananmunien maastavienti.

Viime vuosina on kananmunien maastavienti muodostunut huomattavaksi kaupan haaraksi. Kaupan edistämiseksi ja kehittämiseksi on Canada jaettu kahteen osaan, itäiseen ja läntiseen. Ontario, itään Port Arthurista, Quebec ja rannikkomaakunnat muodostavat itäisen osan ja läntinen ulottuu Suurilta Järviltä länteen. Viime vuonna, tammikuun 1 p:stä marraskuun 30 päivään tarkastettiin 334,111 laatikkoa munia, joista 148,66 laatikkoa oli osoitettu Suur-Britanniaan. On tultu huomaamaan, että sekä kotimaiset että ulkomaiset lähettäjät usein vaativat tarkastusta. Se toimitetaan canadalaisen standardin mukaan ja laatikoihin merkitään, mihin luokkaan ja lajiin sisältö kuuluu. Jos lähetys havaitaan kunnollisesti lajitelluksi annetaan siitä todistus ja laatikot merkitään virallisesti. Satamissa olevile tarkastajille on annettu ohjeet menevien lähetyksien tarkastamisesta ja niiden käsittelyn valvomisesta. On myöskin tehty alote paremman kontrollin aikaansaamiseksi Canadaan tuotaville munille.

Talvivehnä.

Sen jälkeen kuin kaakkois-Europasta tuotiin tähän maahan karaistuja venälajeja on talvivehnäalue siirtynyt huomattavasti pohjoiseen päin, varsinkin viime vuosina. Syynä tähän talvivehnän alueen levenemiseen pohjoiseen päin on se, että se antaa hyviä satoja, mikä taasen johtuu siitä, että talvivehnä kypsyy aikaisemmin, siten säästyen paremmin rakeilta, kuumilta tuulilta ja taudeilta ja että se kestää kuivuutta paremmin ja sen kautta että se voidaan syksyllä siementää ja aikaisin korjata, helpoittaa työnjakoa farmeilla.

Vehnäviljelyksen kannattavaisuus riippuu suuresti siitä, että osataan valita paikkakunnan ilmanalaan parhaiten soveltuvia lajeja. Yleensä viljellään idän puoleisessa osassa Yhdysvaltoja pehmeitä punasia talvivehnälajeja, vaikkakin koillisissa valtioissa ja varsinkin New Yorkissa ja Pennsylvaniassa pehmeät valkeat talvivehnälajit ovat suosituita. Idän läntisissä osissa joiden rajana on se vyöhyke, missä vuotuinen sademäärä on 30 tuumaa, viljellään turkkilaismallisia kovia punaisia talvivehnälajeja. Mainitulla 30 tuuman sademäärävyöhykkeellä menestyvät sekä kovat että pehmeät talvivehnälajit yhtä hyvin ja muodostaa tuo vyöhyke rajan idän ja lännen välillä.

Monet farmarit viljelevät epäilemättä huonompia vehnälajeja kuin mitä he voisivat viljellä, jos tuntisivat tarkoin, mitkä lajit parhaiten soveltuvat heidän farmeilleen ja ilmanalaansa. Yhdysvaltain maanviljelysdepartementti on äskettäin julkaissut lehtisen talvivehnälajeista, jotka parhaiten soveltuvat idänpuolisiin Yhdysvaltoihin. Lehtis. nimi on Varieties of Winter Wheat Adopted to the Eastern United States, Farmers Bulletin 1168. Se sisältää karttoja, jotka osoittavat paikkoja, millä voidaan eri vehnälajeja edullisimmin kasvattaa.

Lehtisessä huomautetaan, että Uuden Englannin valtioissa on suuri paikallinen vehnän kysyntä karjan ja kananruoaksi. Useimmilla paikkakunnilla voisivat useat farmarit myydä kaiken kasvatamansa vehnän naapureilleen mainittuihin tarkoituksiin. Talvivehnä antaa epäilemättä paremman keskimääräisen sadon kuin kevätvehnä, missä sitä voidaan kasvattaa, jos vain oikeita viljelystapoja ja sopivia vehnälajeja käytetään.

Vehnän satoisuutta ja muita hyviä ominaisuuksia voidaan kehittää valikoimalla hyviä tähkiä ja kylvämällä kustakin tähkästä saadut siemenet eri riveihin. Siten jatkettu valinta antaa tulokseksi yhä paremman ja paremman siemenen. Toinen tapa lisätä satoa ja jalostaa vehnälajia on n.s. joukkovalinta. Se tapahtuu siten, että hyviä tähkiä poimitaan vehnäpellosta ja niistä saadut siemenet kylvetään erityiseen sarkaan, josta taasen seuraavan sadon aikana toimitetaan samanlainen valinta.

Kärpästen karkoittamiseksi

lehmistä on seuraava keino hyvä:

4½ quarts coal tar dip;
4½ quarts fish oil;
3 quarts coal oil;
3 quarts whole oil;
1½ quarts oil of tar ja
3 lbs. laundry soap.

Tuo 3 paunaa saippuaa sulatetaan vedessä ja siihen pannaan nuo muut ainekset.

Sitte pannaan 30 gallonia sadevettä siihen sekaan ja ruiskutetaan lehmät aamulla lypsyn jälkeen ja iltapäivällä ennen lypsyä. Tämä kest. 20 lehmälle 3 viikkoa ja tulee maksamaan 1 sentin lehmää kohti päivälle.

Keuhkotaudin poistaminen karjasta vähentää keuhkotautia myös ihmisistä.

Yli koko Amerikan ulottuva ponnistus saada keuhkotauti vähenemään karjasta, on nyt tilapäisesti seisahtunut, koska siihen myönnetyt varat ovat loppuneet tälle tilivuodelle. Maanviljelysministeri Wallace on pyytänyt lisävaroja $405,000 ja tämän kongressi luultavasti tulee myöntämään. On laskettu, että tällä summalla voidaan jatkaa keuhkotautisten lehmien teurastamista ja maksaa niistä korvaus niiden omistajille.

Nykyiset tutkimukset Englannissa ja New Yorkissa näyttävät että lähes 40 prosenttia keuhkotautisista lapsista alle 5 vuoden ovat saaneet sen keuhkotautisten lehmien maidosta. Vanhempiin lapsiin ja aikaisiin ei se niin helposti tartu. Eläinten keuhkotaudin basillit ovat pienempiä kuin ihmisen keuhkotaudin basillit ja siitä tunnetaan mikä on eläimen maidosta tullut. Mutta nämät lehmistä tarttuneet basillit sitte vähitellen laajenevat ihmisessä. Paljon on tavattu täysikasvuisissa ihmisissä sellaisia, jotka ovat saaneet keuhkotaudin basillit siitä maidosta, jota ovat lapsena juoneet, joka maito on lypsetty keuhkotautisesta lehmästä. Nämät tutkimukset ovat myös todistaneet, että mitä enempi keuhkotauti saadaan vähenemään karjasta se samassa suhteessa vähenee myös ihmisissä.

Että keuhkotauti saadaan kokonaan lopetetuksi karjassa, sen osoittaa se tutkimus, joka on tehty joissakin osissa Yhdysvaltoja. Kymmenen vuotta sitte olivat lehmät District of Columbiassa niin keuhkotautisia, että sadasta lehmästä 19 täytyi tappaa. Joka vuosi on tarkastettu ja nyt viime vuoden tarkastuksissa löytyy ainoastaan 3 keuhkotautista lehmää koko District of Columbiassa ja nämätkin oli sinne tuotu muualta.

Useat kauntit eri valtioissa ovat ryhtyneet taistelemaan keuhkotautia vastaan karjassa. Sairaat rotulehmät on eristetty ja missä on tauti pitemmälle kehittynyt, on tapettu ja on huomattu, että tauti saadaan lopetetuksi.

Koska niin muodoin ihmisten henki on riippuvainen eläinten keuhkotaudista, on tarpeellinen että kaikkialla aletaan sitä vastustamaan ja toimitaan yhdessä manviljelyshallituksen kanssa, joka maksaa kohtuullisen palkkion niistä lehmistä, jotka keuhkotautisina tapetaan.

Meiltä ja Kaikkialta

NEW FINLAND, SASK.

Ilmat ovat olleet täällä tätä nykyä oikein tavallista kuumemmat, mutta on saatu sadetta joka viikko ja toisinaan useamminkin, ettei kuumuus ole tehnyt mitään vahinkoa kasvillisuudelle. Kesäk. 28 p:nä satoi rakeitakin vähän, mutta ei ne tällä seudulla tehneet mitään vahinkoa, vaikka toiset olivat noin toista tuumaa läpimitaten. Kuuloni mukaan on se tästä etelään ja pohjoiseen tehnyt vahinkoa, mutta en tiedä kuinka suuresti. Tätä nykyä viljaan katsoen täällä tulee hyvä vuosi, varhaisemmat kylvöt ovat jo tähällä. Näyttää siltä, että tulee aikanen viljavuosi. Mutta jo kesantoa sitä täällä käännetään, niin että ryminä kuuluu ja heinäntekokin on heti käsissä. Kovasti sitä nyt on maalaisilla kiire.

New Finlandin postikonttoria ei ole enää olemassa. Kesäk. 25 p:nä tuli viimeisen kerran posti yllänimitettyyn toimistoon. Postihallitus oli vain kirjoittanut, ettei Uuden Suomen postikonttori kannata itseänsä. Menot ovat paljo suuremmat kun tulot. Se lakkautetaan määräämättömäksi ajaksi. Siis täytyy nyt jokaisen tällä seudulla hankkia postin mistä haluaa. Whitewoodin postimestarille oli tullut tieto hallitukselta, että Uuden Suomen posti lähetetään Grove Parkin postikonttoriin.

Juhannus on taas mennyt iloineen ja juhlineen ja täytyy taas odottaa vuosi eteenpäin, ennenkun toinen saavutetaan. Juhannusjuhlan toimeenpanivat täällä Suomi Synodin seurakunnan jäsenet. Niistä tulo lankesi pyhäkoulun rahallisiin menoihin, kuten opettajain palkkoihin ja lastenlehden tilauksiin pyhäkoululapsille sekä rahallisiin menohin tulevaa joulujuhlaa varten. Yleisöä oli juhlilla tavattoman runsaasti ja ohjelmaa samoin pyhäkoululapsilta, joista kiitos heille.

Myöskin toimeenpani New Finlandin kansakoulunopettaja Mr. Laird ja koulunoppilaat konsertin raittiustalolla kesäk. 29 p:nä illalla, joka onnistui erinomaisen hyvin. Ohjelmaa oli runsaasti ja monipuolista, jonka täytyy lukea kansakoulunopettajan ansioksi. Mr. Laird onkin mitä parhaimpia kansakoulunopettajia. Mutta oppilaitten määrä on vähän liian suuri yhdelle opettajalle. Kaikkiaan opettaja sanoi oppilaita olevan muistaakseni noin viidenkymmenen vaiheilla kuudessa eri luokassa. Konsertin loputtua kannettiin kolehti Canadan Punasen Ristin hyväksi, mutta en kuullut kuinka paljo sitä tuli.

Kansallisseurakunnan pastori Haakana on kylällämme pitäen hartausseuroja. Mutta en ole kuullut, kuinka kauvan hän viipyy. Myöskin Suomi Synodin pastori H. Sarvela Duluthista, Minn., tulee kylällemme tämän kuun alkupäivinä, viipyen täällä jonkun viikon, pitäen rippikoulun ja kaikkea mitä papilliseen tehtävään kuuluu. Past. Sarvela onkin kulkenut täällä jo monta vuotta kahdesti vuodessa, ja on erittäin lahjakas evankeliumin saarnaaja. Toivoisin, että kansalaiset kuten ennenkin saapuisivat monilukuisina kirkonmenoihin ja myöskin Mörökölli, että käsittäisi, ettei Vekkuli ole tekeytynyt raamatun selittäjäksi. Niin no, enpä tiedä nyt tällä kertaa muuta. Toiste sitte lisää jos eletään. Hauskaa kesää Uutisille ja lukijoille!

Vekkuli.

MINDA, ALTA.

Kesä aikoo mennä niin joutuun, että ei tahdo perässä pysyä. Kesäkuu on täällä Canadassa useinkin juhlien kuu. Manyberrin ja Mindan ympärillakin on ollut juhlia aivan yhtenään. Tosin vaalipuhujat ovat näitä juhlia puolella lisänneet. Farmarien mies, Mr. R. Gardiner sai suuren äänten enemmistön 27 p:n vaaleissa. Näyttää siltä vaalista päättäen että Albertan farmarit ja työläiset rupeavat pökkimään vastaan eivätkä halua enää kävellä vanhan nenäköyden perässä. Kyllä se köysi onkin jo kyllin vanha katketakseenkin. Ainoa sotavuotisten lupauksien tulos on ollut meille farmareille suurempi, työn ja leivän nälkä, vaikkä emme ota huomioon 18 ja 20 tunnin työpäivää ollenkaan mitä olemme saaneet tehdä. Olette farmarimiehet ja naiset oikiassa. Vaatikaa vain työllenne palkkaa. Te olette itse likinnä ensin nauttimaan työnne tulokset. Lakia on kunnioitettava. Ei tosin ole vielä sitä lakia tehty, jolla voitaisiin turvata farmarille työstään palkka. Ainoa tilaisuus on, jatkaa työnpäivää 24 tuntiin. Ylensyöminen ja juominen on synti, mutta eikös ole synti, kun emme saa syödä, vaikka olemme sen jo kaksinkertasesti ansainneet?

Olihan meillä suomalaisilla 24 päivänä kolmet eri piknikit: Seurakunnan piknikit oli pappilassa; puolueettoman puolueen piknikki oli Mr. N. Ekolan farmilla. Nämä molemmat olivat 12:ta ja 6:den välissä j. pp. Sitten sosialistien piknikki alkoi illalla kello 6:ta. Suomalaisia yleensä moititaan, että ne ovat liian joutuisia päättämään ja tekemään. Tämäkin todistaa sen, että hyvin keritään. Tämän yhden puolueettoman puolueen nimeä en voi suomentaa, sillä tämän nimen ovat antaneet sosialistiveljemme, jotka voivat puhua maan kieltä. Suomalainen sananlasku sanoo: Ei nimi miestä pilaa, jos ei mies nimeänsä. Kunnioitettavin puolue tällä paikkakunnalla.

Maanpinta paistaa viheriäiseltä ja mustalta. Nämä molemmat värit ovat mieluisat katsella tähän aikaan vuodesta. Useampipäiväisen pohjoissateen saimme. Ilma muuten oli oikein kylmä, ehkä jäännöstä helmikuusta. Olipa jo kuumaakin. Se taisi johtua 27 p. toivotun naapurin, vierailijan hännän eli pyrstön heilaukseta.

—st.

KALLIOVUORTEN SYDÄMESSÄ.

Minne ikään katson näen kukkuloita, selänteitä ja laaksoja. Niin kauvas kuin silmä kantaa, kohoaa huippu toisensa perästä toinen toistaan jylhempi ja korkeampi. Niiden lumikentillä pirskotetut kyljet ovat nähtävästi metsättömät, vaan vihanta nurmi rehoittaa kinoksien reunoille saakka. Siellä tuoksuvat lukemattomat kukkaset pyrkien eloon yksinpä lumestakin. Lumihuippujen juurilla kimaltelee pienoisia järviä, joita syöttävät ikuiset lumikentät. Niiden vesi on häikäisevän kirkas. Seisoessa niiden ääressä jyrkänteellä, voi nähdä pohjan useiden sylien syvyydelle. Niiden alareunasta purkaantuu vesi kirkkaana purona, joka rientää hypiskellen kalliolta kalliolle väliin kuohuen ja vaahdoten, väliin kohisten ja liristen alailmoja kohden kadoten vihdoin metsästen laaksojen syvyyteen.

Joitakin tuhansia jalkoja alempana alkaa metsäpiiri. Täällä kasvavat kuuset ja petäjät, haavat, lepät, tuomet ja pajut herttaisissa ryhmissä muodostaen tuuheita metsiä ja synkkiä sydänmaita. Tämä metsäpiiri ulottuu niin kauvas kuin silmä kantaa kahtapuolta lumihuippuja, ollen mitä herttasin kesän aikana. Jos minne katsoo ovat kukkulat ja laaksot vihannat. Kentät ja metsiköt ovat loppumattomia kukkapenkereitä, joiden tuoksu leviää ilmaan. Kaikkialla humisevat petäjät vienon tuulen puhaltaessa ja joka syvänteen ja laakson pohjassa kohisevat purot ja kuohuvat lähteet.

Metsikössä raikuu tuhatääninen sävel, joka kilvotellen poikkeamattomalla soinnulla kaikuu korvissa. Siellä täällä kuuluu karjalauman kello kilisevän ja säestävän harvinaisen sointuisasti lintusten laulusäveliä.

Kaiken tuon herttaisuuden sydämessä näkee aina väliin jonkun ihmisolennon liikuskelevan tarkastell. maata ja kallioita. Hän on metallinetsijä, joka kuljeksii pitkin vuorten ja kukkuloiden kylkiä etsien luonnon aarteita. Niitä onkin vielä salattuna suuret määrät kallioiden povissa ja ainc tuon tuostakin tulee tieto maailmalle uudesta metallilöydöstä, jonka joku noista vuoriston erakoista on onnistunut tekemään.

Lakkaamatta etsivät he päiväkaudet kuokkien ja kaivaen. Heidän onnensa riippuu heidän taitavuudestaan, kestävyydestään ja uutteruudestaan. — Väliin näyttää onnetar suosivan keltanokkiakin, johtaen heidän kulkunsa tietämättänsä ja aavistamattansa aarteile, jota ei olisi voitu heidän kykynsä ja tietonsa perusteella löytää. Tällaiset onnettaren suosikit menestyvät useinkin kaikkialla aikansa, vaan ollen peräti puuttuvaisia perusteellisuudessaan, ei heidän menestyksensä ole vakava. Kun onnetar heidät hylkää, joutuvat he elon aaltojen ajeltavaksi. Heidän aarteensa katoavat heiltä upoten vuorten poveen, ja heidän voimansa riukenevat uponneita aarteita esiessään. Vaan kulta ja hopea ovat tallessa odottaen kykenevämpien miesten toimintaa, miesten, joiden järki, tieto, kokemus, kestävyys ja uutteruus ne vihdoinkin tuo maan povesta ihmiskunnan käytettäväksi edistyvän kehityksen noustessa.

H. H. McL.

SUOMALAISTEN MENESTYKSEN SYISTÄ ANTVERPENISSÄ.

Tampereen Pyrintö oli kansallisten kilpailujen ohessa v. k. 15 ja 16 p:nä järjestänyt osanottajille ohjelmallisen kutsu-illatsun. Erittäin mielenkiintoiseksi muodostui luutn. Levälahden esittämä eläväkuvasarja Antverpenin olympialaisista. Ollen itse mukana ollut, kertoi hän vaikutelmistaan siellä ja suomalaisten osanotosta kilpailuihin. Erittäinkin hän, tulevaisuuden varalle painosti niitä perussyitä, joista johtui suomalaisten kautta mailman huomiota herättänyt menestys.

Kantasyynä mainitsi puhuja jonkinlaisen selittämättömän rotusyyn. Suomalaisen rotuominaisuuksia ovat sitkeys ja kestävyys. Suomalainen on luonnostaan kestävyysjuoksija ja painija. Vuosisatainen olemassaolon taistelu on kai nostanut nämä kyvyt muita kykyjä paljon ratkaisevimmiksi ja juuri sitkeys ja kestävyys ovat käyneet nyt suomalaisille urheiluelämässä korvaamattomiksi avuiksi.

Toisena syynä mainitsi puhuja suomalaisten toimeentulolle välttämättömän ruumiillisen työn. Ainakin kolmannessa polvessa taaksepäin on nykyajan Suomen urheilijain suvussa havaittavissa ruumiillisen työn edustajia. Ja useimmat olympiavoittajista olivat juuri ruumiillisen työn tekijöitä. Ruumiillinen työ on varsinkin henkisen työn tekijöille perin tärkeä. Loma-aikoina kesällä ei pidä heittäytyä romaani kädessä riippumattoon, vaan on riennettävä maalaisten kera niitylle, pellolle tai reippaille kalamatkoille! On kyllä totta, että sielu riippumatossa saa lepoa, mutta siinä se samalla veltostuu ja siinä ei saa sitä, mitä se saa työssä: tarmoa ja voimakasta työkykyä. Sairaassa ja veltostuneessa ruumiissa ei voi elää terve sielu!

Myöskin perussyihin kuuluu suomalainen sauna, tämä niin verraton puhtauden säilyttäjä. Suomalaisen rodun ominaisuuksia on veden pelko, mikä parhaiten näkyy lapsissa. Puhuja lausui Belgiassa nähneensä kaivostyömiehiä, joiden kasvot olivat kerrostuneen lian peittämät. Aivan samanlaisia olisivat suomalaiset ilman meidän verratonta saunaamme, joka on käynyt suomalaisille niin tärkeäksi, että me ilman sitä tuskin tulisimme toimeen.

Perin tärkeä suomalaisten menestykselle oli kurin säilyminen joukkueessa. Mikä kurin höltymisestä on on seurauksena, nähtiin selvästi ruotsalaisten ja amerikalaisten surullisenkuuluisista treenarien erottamisesta, toisten kilpailijoiden kotiinlähettämisistä y. m. Amerikalaiset, joilla oli runsaasti varoja, suoriutuivat näistä selkkauksista siten, että lähettivät partiolaisia hakemaan maanmiehiään kapakoista. Töisin kävi ruotsalaisten. Heidän juokkueessaan syntyi täydellinen sekamelska ja sen tuloksena oli sitten se, mikä se oli: yksi kultamitali yleisurheilussa uneksittujen kymmenien sijaan.

Ratkaisevana syynä oli myös n. s. lippu-juttu. Kuten tunnettua, astuivat eri kansallisuudet rivittäin Stadionille ja asettuivat sitten kukin lippunsa viereen. Kun suomalaiset eivät nähneet maansa lippua hulmuamassa muiden joukossa, kysyivät he asianomaisilta belgialaislta, missä on Suomen lippu. "Tuolla", vastattiin ja näytettiin mitätöntä punakeltaista riepua. Tämä kiihdytti suuresti kaikkia suomalaisia. Kysyttiin belgialaisilta selvitystä asiaan. "Jaa, liput on tilattu Englannista. Tottakai englantilaiset tuntevat kansojen liput." Nyt suomalaiset eivät enää voineet hillitä itseänsä. Eräs heistä astui yli kentän ja repäsi mokoman repaleen alas. Suomen konsulilta saatiin sitte hankituksi Suomen oma sinivalkoinen lippu. Tämän lippujupakan jälkeen, kertoi puhuja, näkyi jokaisen suomalaisen silmissä jokin merkillinen tuli. Jokainen suomalainen ajatteli sisimmässään: ehkä he vielä tietävät, millainen on Suomen lippu. Ja täytyy sanoa, että nyt he sen tuntevat. Jos se olisi kolme tai neljä kertaa kohonnut Stadionin tankoon, niin olisi ehkä sanottu: se oli sattuma. Mutta kun se nousi joka päivä, useasti kahdestikin, niin olisivat arv. englantilaiset liian kovapäisiä, elleivät tietäisi, että Suomen lipun väri on sinivalkoinen. —W. V.

Ihmeellinen laskukyky.

Joku aika sitten kertoi muuan Lontoon lehti merkillisestä tapauksesta, jossa tavaton taitavuus aritmeettisten laskujen suorittamiseen oli yhtynyt henkiseen heikkouteen, jollei sanottaisi mielenvikaisuuteen. Potilas oli umpisokea, mutta kykeni siitä huolimatta suorittamaan mitä vaikeimpia laskutehtäviä, kuten esim. ottamaan neliöjuuren mistä nelinumeroisesta luvusta tahansa keskimäärin neljässä sekunnissa, ja kuutiojuuren jokaisesta kuusinumeroisesta luvusta kuudessa sekunnissa. Niinpä otti hän kuutiojuuren luvusta 465,484,375, joka on 775, kolmessatoista sekunnissa.

Tämä oli kuitenkin varsin mitätöntä seuraavaan verrattuna.

Häneltä kysyttiin montako jyvää oli joka laatikossa, jos laatikoita oli 64 ja ensimäisessä oli 1 jyvä, toisessa 2, kolmannessa 4, neljännessä 8 j.n.e. Silmänräpäyksessä hän lausui, että 14:nnessä oli 8,192 jyvää, 18:nnessa 131,072 ja 24:nnessä 8,388,608. 48:nnen laatikon jyvämäärän, 140,737,488,355,,328, hän laski kuudessa sekunnissa. Kun häntä sitte kehotettiin sanomaan, montako jyvää oli kaikissa laatikoissa yhteensä, vastasi hän 45 sekunnin kuluttua: 18,446,744,073,709,551,615. Nämä taidonnäytteet ovat sitä ihmeellisempiä, kun kysymyksessä oleva henkilö on ollut sokea syntymästään saakka, eikä niinmuodoin ole koskaan voinut käyttää kynää. Sama mies voi sanoa mille päivälle pääsiäinen sattuu minä vuonna tahansa niin gregorianisen kuin julianisenkin kalenterin mukaan.

— Tiede nuorentaa sielua, lieventää vanhuuden katkeruutta. Kokoa viisautta, kokoa suloista ravintoa vanhuuden varalle! — Mereshkovski.

— Rakkaus on meidän epäitsekkään osamme riemua itsekkään voittamisesta.

Piletteja

Suomeen tai Suomesta tänne

on edullisin ostaa allekirjoittaneelta.

Valtuutettu suomalainen edustaja

THE INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE YHTIÖLLE,

johon kuuluu

AMERICAN LINJA — RED STAR LINJA
LEYLAND LINJA — WHITE STAR LINJA
ATLANTIC TRANSPORT LINJA,
WHITE STAR-DOMINION LINJA.

Yhteensä 106 valtamerilaivaa.

CANADIAN PACIFIC OCEAN SERVICES, LTD.

johon kuuluu 12 valtamerilaivaa.

CUNARD LINJA — ANCHOR LINJA
ANCHOR-DONALDSON LINJA

15 suurta valtamerilaivaa.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINJA

4 suurta valtamerilaivaa.

Tietoja laivojen kuluista ja pilettien hinnoista olen aina valmis antamaan joko suullisesti eli kirjeellisesti.

ERICK J. KORTE,

PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Uusi Myymälä

Tulkaa käymään Suuressa Sekatavarakaupasamme tai posttittakaa meille tilauksenne. Tilatkaa mitä tahansa haluatte, niin me täytämme tilauksenne.

Meidän hintamme ovat paikallaan ja tavaramme ehdottomasti parasta laatua.

Me voimme lähettää tavaroita Kolmella Rautatiellä. Meillä on myytävänä De Laval Kerma-Separaattoreja.

Antakaa meille koetilauksenne.

S. M. BARABE,

Sunshine, Ont.

Tilaukset voidaan lähettää suomenkielellä.

Pienten Ilmoitusten Osasto.

Tähän osastoon otetaan kaikki pienemmät ilmoitukset ja peritään niistä 10c rivi. "Palvelustyttöä halutaan", "Palveluksen halutaan", "Kadonnut", "Löydetty", "Halutaan ostaa", "Halutaan myydä", "Halutaan tietää", ynnä kaikki sellaiset ilmoitukset tulette löytämään tästä osastosta. Pienin ilmoitus 50 senttiä.

— **Suomeen matkustaessanne** tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kulkuista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

MYYTÄVÄNÄ — 8 EEKKERIÄ Dawson tien ja Lydia Avenuen kulmassa, lähellä McIntyren koulua. Sopiva kasvisten viljelykseen. Hyvä rakennuslotti Dawson tien varrella. Halpa käteisellä. Victory-bondeja vastaanotetaan. Lähemmin — 261 Pearl St. (28)

HALUTAAN SUOMALAINEN tyttö taloustöihin pienen perheeseen. Kysykää lähemmin 214 McIntyre St. Puhelin 1383 North.

SYNNYTYSTILASSA OLEVIA naisia ottaa hoitoonsa luonaan Mrs. F. E. Lillian, 222 Rowand St., Fort William. Puhelin South 1319.

FARMI MYYTÄVÄNÄ HYVÄN autotien varrella, 20 eekkeriä puhdistettua, kunsi huoneinen ensi luokan talo, hyvä navetta 20x40, konehuone 12x40. Myydään joko kaikkineen tai irtaimisto ainoastaan. Lähempiä tietoja antaa Alex Beck, (28) Intola, Ont., Can.

FARMI MYYTÄVÄNÄ. MYYn farmini halvalla ja helpoilla maksuehdoilla eläimineen ja irtaimistoineen tai erikseen. Farmillani on postikonttori sekä postinajo Intolasta Port Arthuriin ja päinvastoin, josta toimesta on hyvä makso. Kysykää K. Euren, Intola, Ont., taikka E. J. Blaquier, 204 Arthur Street, Port Arthur.

KAKSIHUONEINEN KÄMPPÄ myydään poismuuttavaksi.— 275 Rupert Street, Port Arthur, Ont. (28)

Anna Pahlman

Suomessa tutkinnon suorittanut hieroja ja sairasvoimistelija antaa hierontaa ja sairasvoimistelua perheissä ankipaikoissa. Tavattavana 11 Centre St., Port Arthur, Ontario.

Suom. Musiikkia

Kaikille koneille aina varastossa. Kouluja. Täällä laul. gram. levyjä ja Suomen kirjayht. kirjoja. Tannerin kuplettilaul. vihkotain, nid. ja sidottuina. Luettelo pyydettäissä.

A. L. KLEMI,
1021-39th St., Brooklyn, N. Y.

SCANDINAVIAN-AMERICAN
Suomeen ja Suomesta

Laivat lähtevät New Yorkista:
"Frederick VIII" .... Heinäk. 15
"Hellig Olav" .... Heinäk. 21
"Oscar II" .... Elokuun 4
"United States" .... Elokuun 11

Laivamatka Hankoon, Helsinkiin ja Turkuun ja sieltä tänne $112.00 ja $114.00.

Voittamattomat mukavuudet kolmannessa luokassa.

Laivoissa kolmannen luok. matkustajat sijoitetaan 2 ja 4 hengen hytteihin.

Täydellisiä tietoja hinnoista, lähtöpäivistä ja passeista antaa jokainen höyrylaiva- ja pilettiasiamies tai pääasiamies.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE,
123 S. 3rd St., Minneapolis, Minn.

Paikkakunnalta.

— **Kesäjuhlat** Port Arthurin suomalaisen kirkon puistossa viime sunnuntaina onnistuivat odottamattoman hyvin kesän kuumimmasta päivästä huolimatta. Yleisöä oli aivan puiston ja haalin täydeltä. Farmarit ja kaupunkiemännät olivat tuoneet juhliin kaikenlaista syötävää ja juotavaa.

Juhlat alotettiin jumalanpalveluksella kirkossa kello 10 aamulla. Senjälkeen pidettiin kahden tunnin väliaika, jolloin nautittiin ravintola-antimia. Ohjelma alotettiin kello 2 yhteislaululla. Seurasi Mrs. E. J. Kortteen runo, senjälkeen Vera Pontasen laulu Allan Lillianin säestämänä, Mr. Frank E. Lillianin puhe, Mrs. Hendricksonin runo ja Allan Lillianin pianosoolo. Väliajan jälkeen saatiin kuulla Mrs. Paanasen laulua Allan Lillianin toimiessa säestäjänä. Mr. G. Beckin puhe, yhteislaulua, pastori Vileniu's'en puhe ja lopuksi seurakunnan esimiehen Emil Seppälän loppusanat.

Rahallinenkin tulos juhlista oli tyydyttävä. Lopullinen summa ei vielä tähän mennessä ole tiedossamme.

— **Suomeen matkustivat** tällä viikolla kansalaisemme Simo Hämäläinen, Maria Hämäläinen, Simo Koskimies ja Oskar Laakso. Matka valtameren yli tapahtuu Montrealista t. k. 16 p:nä lähtevällä Megantic-laivalla. — Matkan järjesti ja piletit myi konsuli Erick J. Korte, Port Arthur.

— **Viime sunnuntaina** kello 2.15 iltapäivällä osoitti lämpömittari Arthur ja Cumberland katujen kulmassa Port Arthurissa 93 astetta, mikä on korkein lämpö, mitä täällä siihen saakka tänä kesänä tunnetaan. Kaupunkilaiset kiiruhtivat kuumuutta pakoon ympäristön lukuisille virkistyspaikoille, kuten Silver Islandiin, Loon Lake'lle, Green Bayn rannalle, Wild Goose'en ja Amethyst Harboriin. Yli 700 henkilöä oli saapunut Pigeon Riverin juhlille. Noin 300—400 canadalaista autoa ja suuri joukko amerikalaisia vaunuja oli tullut yhteiseen juhlaan.

Hauskaksi ja viihtyisäksi kolkaksi on muodostunut eräs rauhan ja levon valkama Tront Lake'n rannalla, noin parinkymmenen mailin päässä Port Arthurista. Suuri joukko oli siellä viime sunnuntainakin uimassa, auringossa itseään paahdattamassa ja koettamassa kaikin tavoin sulautua suureen luontoon. Paikka onkin niin viihtyisä ja kaunis, että sen helmassa yhtenäkin päivänä helposti unohtaa kaupunkielämän levottoman hyörinän ja täysin siemauksin nauttii erämaan suuresta rauhasta.

—**Michigan Pikes-yhdistys** on lähtenyt tavanmukaiselle vuosikiertueelleen Detroitista viime lauantaina. Samana iltana saavuttiin Lansingiin, Mich., missä vietettiin yö. Siellä pidettiin hyvien teiden kokous. Kulkueen mukana on kaksoiskaupunkienkin auto, jossa matkustavat Port Arthurin ja Fort Williamin edusajat. Matkailijat saapuvat tänne heinäkuun 16 p:nä.

— **Tapaturma Cameron Fallsilla.** Tri C. N. Laurie palasi perjantaina Cameron Fallsilta, jonne hänet edellisenä päivänä oli kutsuttu sementtityömies Szezereckyn kuoleman johdosta. Mies oli pudonnut 20 jalkaa korkealta telineeltä ja saanut päähänsä niin ankaran iskun, että hän senjohdosta kuoli tajuihinsa tulematta.

— **Terve ja pulska tyttö** on viime lauantaina syntynyt Mr. ja Mrs. A. Häklille Minnesota-kadulla, Fort Williamissa.

— **Mr. Oscar Johnson,** Central Tent & Awning-yhtiön isännöitsijä, sai äskettäin tiedon, että hänet on nimitetty Ruotsin varakonsuliksi Thunder Bayn piiriin. Mr. Johnson on täällä asunut useita vuosia.

— **Kallisarvoinen auto paloi.** 7,000 dollarin arvoinen Marmon-auto, jonka omistaja oli Albert Kerr Sherlock, Wichitasta, Kansas, syttyi toissa keskiviikkona palamaan Scott-maantiellä muutaman mailin etelään Grand Marais'ista. Palon sanotaan aiheutuneen gasoliinin räjähdyksestä. Paitsi Mr. Sherlockia oli autossa hänen vaimonsa ja lapsensa, mutta kaikki pääsivät vahingoittumattomina.

— **Canadan sotaveteraaniyhdistyksen** viides vuosikokous pidetään Port Arthurissa syyskuun 19 ja lokakuun 22 päivän välillä. Asia päätettiin lopullisesti toissa keskiviikkona. Osanottajat tultanee sijoittamaan sotilasleiriin Gresley- tai Mariday-puistoon. On mahdollista, että marsalkka Foch, amiraali Beatty ja muita kuuluisia sotajohtajia saapuu kaupunkiimme siksi ajaksi.

— **Maata myi.** rahastonhoitaja T. F. Milne viime torstaisessa veronmyynnissä kaupunginvaltuuston huoneustossa noin 20,000 dollarin arvosta. Suurimman osan loteista osti E. E. Johnson, Pigeon River Lumber Co:sta.

— **Hiukan sadetta** saatiin kaksoiskaupungeissa torstaiaamuna viime viikolla ja saman päivän iltana. Kipeästi sitä jo kaivattaisi enemmänkin. Kaikki kasvullisuus on jo suuressa menehtymisen vaarassa.

— **Ontarion pääministeri Drury** ja muita hallituksen jäseniä saapui viikon vaihteessa kaksoiskaupunkeihin. Vierailuohjelmaa järjestämään saapui torstaina kaivosministeri Harry Mills.

— **Mr. Väinö Heino** Duluthista, Minn., saapui autolla viime maanantaina vierailumatkalle järvien päähän.

— **Eläinrääkkäyksestä** sakotettiin J. J. Kerrigania, 41 Machar Ave., Port Arthur, kymmenen dollaria ja kulut. Sakotettu oli laiminlyönyt antaa tarpeellista hoitoa loukkantuneelle hevoselleen, siten tuottaen eläimelle tarpeettomia kärsimyksiä.

—**Miehiä halutaan töihin.** Hallituksen työnvälitystoimistot Port Arthurissa ja Fort Williamissa hankkivat parhaillaan miehiä Canadian National rautatielle, itäiselle divisionalle, "ekstragängeihin," "siltagängeihin" ja "hiiligängeihin." Kaikille miehille annetaan vapaa matka työpaikalle. Työaika on 10-tuntinen ja tuntipalkka 30 senttiä. Ruuasta ja asunnosta otetaan $1.00 päivältä.

— **Kastetoimituksia kesä- ja heinäkuulla:** Kustaa ja hänen vaimonsa Sofia Mällisen tyttö Lyyli Hellen, synt. 24 p. toukok. 1921 Port Arthurissa, kast. 3 p. heinäk. 1921. Kummit: Hilda ja Iikka Risto, Oscar Maijala, Hilppa Korkola.

Bertha Burkmanin tyttö, Lillian Sophie, synt. kesäk. 8 p. 1921 Port Arthurissa, kast. heinäk. 5 päivä 1921. Kummit: Andrew Johnson, Edla Johnson, Laila Kivipelto ja Aili Pelto.

John ja hänen vaimonsa Anna Burkmanin pojan Ernest Augustin kaste vahvistettu.

Antti ja hänen vaimonsa Mariana Kontusen poika, Uuno Allan, synt. 17 p. toukok. 1921 Hurkettissa, Ont., kast. 25 p. kesäk. 1921 Port Arthurissa. Kummit: Oscar Niemi, Sanna Niemi ja Siikri Niemi.

Kristilliseen avioliittoon vihittiin suomalaisessa Ev. Luth. kirkossa, 7 p. heinäk. Mr. John Sissala ja Mrs. Katri Hovi; molemmat Wolfsidingista. Onnea.

L. N. Wilenius,
seurakunnan väliaik. hoitaja.

— **Shuniahin esimieheksi** (reeve) valittiin viime lauantaina Joseph Mercier McIntyren townshipistä 107 äänellä. Hänen kilpailijoinaan olivat Geo. Valley ja E. E. Thomas, joista edellinen sai 86 ja jälkimäinen 77 ääntä. Ehdokkaina McIntyren valtuustoon olivat Sam Hill, James Wilson ja P. W. Johnson. Valituksi tuli ensimmainittu, joka sai seitsemän ääntä enemmän kuin hänen lähin vastaehdokkaansa Wilson.

Samana päivänä toimitettiin äänestys, jossa päätettiin yhteistä kokoussalia varten ehdotetuista kahdesta rakennuslotista. Äänestyksen tulokseksi saatiin, että kumpaakin paikkaa vastustettiin. Osanotto vaaleihin oli hyvin runsas.

— **Varkaus.** Port Arthurin katuvaunutallin toimistoon oli murtauduttu varhain maanantaiaamuna ja varastettu $219 rahaa. Varkaitten jälille ei ole onnistuttu pääsemään. Rahat oli saatu edellisen päivän katuvaunumaksuista ja oli ne tavallisuuden mukaan jätetty toimistoon yöksi. Ne olivat metallilaatikoissa, joka oli asetettu lukittuun puulaatikkoon. Se oli lyöty palasiksi ja metallilaatikko viety.

— **Uuden Ontarion 52:nen pataljoona,** joka suursodassa saavutti mainetta Ranskan ja Flanderin taistelukentillä, on nykyään järjestelyn alaisena. Se tullaan tästä lähin tuntemaan nimellä Superior-järven Rykmentin Ensimäinen pataljoona. Upseerit ovat kaikki entisiä miehiä, joista muutamat ovat olleet palveluksessa entisen 52:sen pataljoonan mukana.

— **Noin 1,000 Fort Williamin kansalaista** oli maanantai-iltana kuulemassa Ontarion pääministeriä E. C. Druryä, joka pitkässä puheessaan pääpiirteissään selosti hallituksensa toimintaa ja alotteita, joihin se oli ryhtynyt. Kokouksessa oli puheenjohtajana Fort Williamin majuri Dennis ja puhujina, paitsi pääministeri Drury, tri Stephenson ja kaivosministeri Harry Mills. Tiistaina oli pääministeri Port Arthurissa vieraana.

— **Pastori Lauri Vilenius,** joka kolme viikkoa on täällä toiminut pastori Hirven viransijaisena, matkusti viime torstaina höyrylaiva Hamonicilla Duluthiin ja sieltä Pohjois-Dakotan juhlille. Toivotamme pastori Vilenius'elle hauskaa ja onnellista matkaa ja lausumme toivomuksemme, että hän vast'edeskin pistäytyisi Canadan suomalaisia tervehtimässä.

Pastori Hirvelle on lähetetty sähkösanoma, jossa häntä mahdollisimman pian pyydetään saapumaan kotiin.

— **Paljain käsin** joutui suomalainen farmari John Tuhkanen Lapista vastaanottamaan suurta karhua viime tiistaina Karhutiellä tullessaan kaupunkiin. Karhu kolmen pentunsa kanssa oli ollut tavallista äkäisemmällä tuulella. Tuhkanen kuten tiedetään ei kumminkaan ole arkalasta kotoisin, joten torjui emäkarhun hyökkäyksen, ajoi sen pakosalle ja peloitti pennut kiireesti kiipeämään lähimpään puuhun.

— **Auto-onnettomuus.** Viime torstai-iltana kello puoli 10 ajoissa tapahtui Algoma-kadun sillalla, Uuden hospitaalin kohdalla yhteenajo, josta helposti olisi voinut koitua vakavammatkin seuraukset. Puutavaraurakoitsija J. J. McKeown ajoi tukkihumalassa suurta seitsemän hengen autoaan niin huolettomasti, että hän sillan keskikohdalla törmäsi kaupungilta päin tulevaan Mr. Jacob Niemen ohjaamaan Fordiin, ruhjoen pahasti sen etuosan. Tuulensuojuskappaleet tekivät ison haavan Mr. Niemen nuorimman pojan otsaan. Muut autossa olleet, Mr. Niemi, pastori L. Vilenius, Mr. ja Mrs. J. Tuhkanen ja ensinmainitun kolme lasta pääsivät säikähdyksellä ja pienemmillä vammoilla.

Tiistaina sakotettiin McKeown'ia poliisioikeudessa juopuneena autolla ajamisesta 150 dollaria ja kulut. Häntä syytettiin voimassa olevan moottoriajoneuvoja koskevan asetuksen nojalla huolimattomasta ajosta ja ruumiillisen vamman saattamisesta Mr. Niemen pojalle. Rangaistus tällaisessa tapauksessa olisi ollut kaksi vuotta vankeutta ja olisi McKeown sellaisen tuomion saanutkin, elleivät asianomaiset olisi pyytäneet hänen armahtamistaan.

— **Hermanin-päivää** vietettiin tiistai-iltana Mr. ja Mrs. Niinimäen kodissa Wolseley-kadulla. Joukko ystäviä ja tuttavia oli kokoontunut toivottamaan onnea talon isännälle hänen nimipäivänsä johdosta.

KIITOS.

Sydämellinen kiitos suurilukuiselle ystäväjoukolle, joka Heinäkuun 2 p. yllätti asuntomme talon emännän 50:nnen syntymäpäivän johdosta. Kiitos niistä herkuista, joita odottamattomat vieraat mukanaan toivat sekä rattoisasta seurasta illan kuluessa ja erittäinkin siitä kallisarvoisesta lahjasta, jonka päivän sankarittarelle lahjoititte. Muisto ystävyydestänne tulee säilymään kauan mielessämme.

Kiitollisuudella
Antti ja Mary Putaansuu.

Matkailijain kesäretkiä

Vancouveriin, Victoriaan

JA TYYNENMER. RANNIKKOPAIKKOIHIN.

CANADAN KALLIOVUORISTON KAUTTA

MATKAREITTIEN VALINTA MAALLA JA VESILLÄ MENNESSÄ JA PALATESSA.

Edestak. Matkalippuja

(Länsi) ONTARIOSTA, MANITOBASTA, SASKATCHEWANISTA ja kaikilta asemilta CALGARY ja EDMONTON mukaanluettuna, ALBERTASTA (via LOOMA, C.N., via TOFIELD, G.T.P.)

NYT MYYTÄVÄNÄ

Pysähtymisiä sallitaan.
Paluum. viimeist. Lokak. 31 p. 1921.

KÄYK. KATS. JASPER PARKIA ja MOUNT ROBSONIA.

SAADAKSENNE LÄHEMPIÄ TIETOJA PILETTIEN HINNOISTA, PALVELUKSETA, PAIKANTILAUKSISTA J. N. E., KÄÄNTYKÄÄ ASIAMIESTEMME PUOLEEN.

Canadian National Railways

Puutavaroita
Robinson Lumber Co.
LTD.
122 N. May St., Fort William.
Puhelin S. 199.
Myy kaikenlaista puutavaraa ja rakennustarpeita.

W. W. Bourdot
Autokattoja korjataan tai tehdään tilauksen mukaan. Auton runkoja korjataan.
117 Leith St., Fort William.
Puhelin S. 1005.
Asunnon puhelin S. 1592.

H. W. Niinimäki
Laillinen Notario.
108 Imperial Bang Building, Port Arthur, Ont.
Valmistaa ja vahvistaa laillisia kauppa- ja asiakirjoja, perii saatavia, hankkii lainoja sekä ajaa kaikenlaisia asioita.
Puhel.: Konttori 230, asunto 2083.

E. G. MURPHY
LAKIMIES, ASIANAJAJA, LAILLINEN NOTARIO
Room 20, Francis Block, Fort William, Ont.

Dr. G. E. McCartney
Lääkäri ja Kirurgi.
Toimisto: Ross Block, Fort William. Puhelin S. 696.

Nicholsonin Korjausliike
Autokummeja ja auton osia vulkaniseerataan ja korjataan. Kummikenkiä korjataan.
271 Bay St. Puhelin N. 2612.

Tilatkaa Uutiset!

W. Kelso'n lihakauppa
— Suosittelee —
HYVÄNLAATUISTA LIHAA KAIKELLAISIIN tarpeisiin.
Myöskin kalaa ja siipikarjaa aina varastossa.
Kaikki lihat hallituksen tarkastamat
511 Simpson Street FORT WILLIAM Puh. S. 2347

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.
THE BRILLIANT VÄRJÄYS- JA PUHDISTUSLIIKE
310 Simpson Street, FORT WILLIAM — 239½ Arthur Street, PORT ARTHUR
Me olemme hankkineet palvelemaan henkilöitä.
Meidän puhdistustapamme on ehdottomasti parhain, se kun puhdistaa vaatteen liasta ja mikroopeista, antaa niille uuden uutukaisen näön ja lisää niiden kestävyyttä.

Central Bakery
valmistaa kaikenlaisia leivoksia kaikkiin tilaisuuksiin.
OTTO AARNIO
427½ Simpson st. Puh. S. 2191
FORT WILLIAM, ONT.

DOWLER & DOWLER
Lakimiehet,
W. A. Dowler, K. C.; A. H. Dowler, Royal Bank of Canada'n ja Bank of Ottawan lakimiehet, Bank of Commerce Chambers, Fort William, Ont.

Toht. D. C. BLACK, V.S.
ELÄINLÄÄKÄRI.
Suorittanut tutkinnon Ontarion Eläinlääkäriopistossa korkeimmilla arvolauseilla.
Puhelin 1713.
333 N. Harold St. Fort William.

OMPELUKONEITA
myydään helpoilla vähittäismaksuilla. Vanhoja koneita otetaan vaihdettaessa. Alennuksia käytetyille koneille.
SINGER SEWING MACHINE CO., Ruttan Block, Port Arthur, Ont.
Suomalaisia edustaa—
L. H. PUITTINEN, 139 Albert St.

WHITE STAR DOMINION
LIVERPOOLIIN
KESÄ-AIKATAULU—Liverpooliin Montrealista, poiketen Quebecissa.
American-Red Star ja White Star Linjat New Yorkista.
MEGANTIC .... Heinäkuun 16 p.
CANADA .... Heinäkuun 30 p.
Säännöllisiä matkoja Plymouthiin, Southamptoniin ja Liverpooliin, myöskin Cherbourgiin ja Antverpeniin.
Edestakaisin piletteja Suomeen ja muihin maihin. Pilettiin sisältyy ruoka ja asunto odotusaikana Englannissa. Lähempiä tietoja rautatie- ja laiva-asiamiehiltä, Canadian Western Passenger Office, 286 Main Street, Winnipeg tai
ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont.

Liikep. N. 182. Kotip. N. 319
Perustettu 1885.
A. MORRIS
HAUTAANTOIMITTAJA ja BALSAMEERAJA.
85 Cumberland Street, Port Arthur.

Käyttäkää **Minard's Liniment**
Espanjan Yskään
Kylmyyteen
Kurkkumätään
Kipeään kurkkuun
Lentsuun
Y. m. y. m.

CANADAN UUTISTEN Ilmoitushinnat
v. 1921.

Syntymäilmoitukset, pientä kokoa 75c
Sama, suurempaa kokoa $1.50
Kihlaus- ja vihkimäilmoitus onnentoivotusten kanssa palstatuumalta 60c
Kuolonilmoitus ristin ja kehyksen kanssa $2.50
Sama yhd. värssyn kanssa $3.00
Sama kahden värssyn kanssa $3.50
Sama kiitoslauseen kanssa 4.00
Kiitoslause yllätysvierailusta 10 senttiä riviltä.
Naima- ja kirjevaihtoilmoitukset $2.00
Nimenmuutosilmoitus .. $1.50
Halutaantieto ilm.......... 75c
Sama kolme kertaa...... $2.00
Muut satunnaiset ilmoitukset, kuten huutokauppa, vuokra, myynti, paikanhaku, viralliset kokous., huvi- ja juhlailmoitukset palstatuumalta.... 50c
Pöytäkirjain, tiliselostusten, keräyslistain, puhujien ja luennoitsijoiden matkaohjelmat julkaistaan palstatuum... 30c
Alin hinta yhdestä ilmoituksesta on 50c
Seurojen ja seurakuntien kokousilmoitukset....... 10c rivi
Pappien saarnavuorot, ilmotukset rippi- ja kesäkoulujen pidosta rivi 5c
Poliitiliset ilmotukset pastatuumalta $1.00
Ilmotukset tekstin joukossa, 15c rivi; lihavilla ladottuna 20c r.
Seisovista liikeilmoituksista kysykää hintojamme konttoristamme ja asiamiehiltämme.
Rahan tulee aina seurata ilmoituksen mukana, sillä säästääksemme turhaa työtä ja postikuluja, niin itseltämme kuin ilmoittajiltakin — olemme lopettaneet kaiken velkajärjestelmän liikkeessämme.

Canadan Uutiset,
Port Arthur, Ont.

Chas. G. Westerman
Hautaustoimisto ja Palsameeraaja
Liikkeen tunnuslause on: PALVELUS.
31 Court St. S. Puhelin N. 124

DYKE & BEEMAN
Lakimiehet
15-18 Frances Block, Ft. William. Asianajajat Canadian Bank of Commerce'lle ja Imperial Bank of Canada.

Dr. V. B. Dowler
B.A., M.Sc., M. B.
Lääkäri ja Kirurgi.
Lastentauteja.
Toimisto 208 Grain Exchange Building, Fort William.
Puhelin S. 3130.
Vastaanottotunnit: 2-6 i. p. joka päivä ja sopim. muk.

ELLARD
U-NEED-A
Värjäystä, kuiva- ja höyrypuhdistusta ja korjausta.
121 S. May St., Fort William.
Puhelin S. 49.
Jokapäiväinen kuletus kummassakin kaupungissa.

Eteviksi tunnettuja englantilaisia

EMALJITAVAROITA

Kaikki ensiluokkaista laatua--

Hinnoilla, joilla voitte varata itsellenne ensi vuoden tarpeet.

Kaksinkert. BOILAREITA

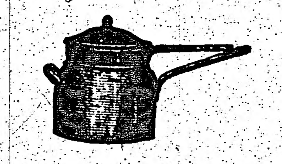

$1.23

SINKKISIHTEJÄ
26 senttiä

17 KV. MAITOKANNUJA
66 senttiä

MARJAKATTILOITA
36c—39c—47c—68c ja 69c

LAST. KYLPYAMMEITA
$1.30

KANNELLISIA PAISTINPANNUJA
36c—39c—47c—53c

KEITTIÖSIHTEJÄ
28 senttiä

No. 9 TEEKATTILOITA

$1.34

KAHVIKANNUJA JA TEEKANNUJA

79c ja 89c

VESIÄMPÄREITÄ
$1.17 ja $1.29

PERUNAKANNUJA

$1.17

MAITOKANNUJA
33c ja 36c

SAFETY PAISTINPANNUJA
Emaljisia 86c

Tourtellot Hardware Co. Ltd

Kaikkea rautakauppaan kuuluvaa
235½ Arthur Street Puhelin 162 N.

SELLERS & JONES
LIMITED

McLAUGHLIN, CHEVROLET ja OLDSMOBILE AUTOJEN myyjät.

Myöskin DUNLOP AUTOKUMMEJA, PREST-o-LITE KAASUTANKKEJA.

Kaikkea mitä autoilija tarvitsee.

Käykää katsomassa ja saamassa kustannusarvio korjaustyöllenne.

Sellers & Jones Limited

Puhelin S. 1005. 113—125 Leith St.
FORT WILLIAM.

KAM GARAGE

G. DOLCETTI, omistaja.

GRAY DORT, Hudson autojen myyjä.

ERIKOISKORJAUKSIA.

The Savolainen Co.
Duluth, Minn.

Pohjois-Minnesotan johtava, suurin ja luotettu Kello-, Kulta-tavara- ja Juvelilliike.

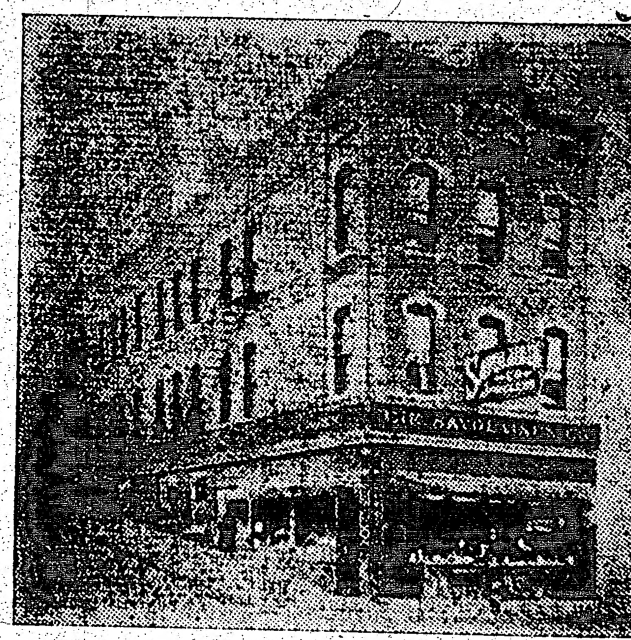

Liike sijaitsee Duluthin keskuksessa ja se tarjoaa arvokasta nähtävää kesävieraille ajanmukaisine sovitteluineen, osastoineen ja harkiten valituin osastoineen. Ostoksilla tai vierailuilla ollessanne tulette löytämään liikkeemme ostokeskuksena ja olette sydämellisimmin tervetullut. Merkitkää matkaohjelmaanne Savolainen Company; kaikki tiet johtavat sinne.

The Savolainen Co.
THE LEADING JEWELERS
ELY MINN. SUPERIOR ST. & LAKE AVE. DULUTH VIRGINIA MINN.

Port Arthur Coal & Wood Co.

Puhelin 552

Kaikenlaatuisia
KOLIA JA PUITA

The Port Arthur Coal & Wood Co.
Queen- ja Algoma katujen kulmassa.

Massey-Harris Co., Limited

MASSEY-HARRIS'IN FARMITARPEITA.

Kaikenlaatuisia Farmitarpeita, Kermaseparaattoreja, Farmikärryjä y. m.

Marks ja Arthur katujen kulmassa. Fort William, Ont.

LEON MORRON, asiamies.

PORT ARTHUR MANUFACTURING Co.

189 Pearl St. Puhelin 2309.

Valmistaa kaikenlaista
PALKKI PELTITAVARAA
tilauksen mukaan.
Ämpäreitä, Ammeita ja Kattiloita.

FRYER
Valokuvaamo

110½ N. May St.
Fort William.

Käykää meillä saadaksenne
PARHAAT KUVAT
kaksoiskaupungeissa. Kohtuulliset hinnat.
Malli, joka tyydyttää jokaista.

Suomalainen sai suuren hotellin.

Chippewa Falls, Wis. — Suomalainen seksuunamies Pekka Leyman Junction Citystä, Wis., sai täsä kaupungissa sijaitsevan 350,000 dollarin arvoisen hotellin Elk yhdistyksen Mardi Gras karneväalissa, jota vietettiin täällä heinäkuun 4 p:nä. Monet miehet olivat sijoittaneet huomattavia summia päästäkseen tämän sievän hotellin omistajaksi, mutta kaikesta huolimatta se joutui seksuunamies Leymanille, joka työskentelee Chicago, Milwaukee ja St. Paulin rautatiellä 12 dollarin viikkopalkalla.

Lenin vangituttanut Trotskin?

Washington. — Tänne Europasta saapuneissa puolivirallisissa sähkösanomissa pyritään vahvistamaan uutistoimistojen tieto, että Venäjän ylikomissari Lenin olisi antanut määryksen sotaministeri Trotskin vangitsemisesta.

Isä ja äiti hukkuivat koettaessaan pelastaa pienokaistaan.

Ottawa. — Rock Trepannier ja hänen vaimonsa Anna kuolivat t. k. 10 p:nä yrittäessään urheasti pelastaa pienen poikansa, joka oli uimassa ollessaan pudonnut Ottawa-jokeen kaupungin alapuolella. Heti onnettomuuden tapahduttua äiti syöksyi veteen täysissä pukimissaan, mutta painui heti pohjaan. Senjälkeen koetti isä, vaan pyörre tempasi hänet kohta mukaansa. Lapsen sai eräs kanoottimies ylös täysin vahingoittumattomana.

Hintataso Moskovassa—100,000-kertainen.

Muuan äskettäin Moskovasta saapunut henkilö on kertonut, että tsaarinkopeekka vastaa Moskovassa nykyjään keskimäärin 1,000 neuvostoruplaa, joten hintataso on 100,000 kertaa korkeampi kuin ennen bolshevikivallankumousta.

Mistä nykyinen kuuma sää aiheutuu.

Vallejo, Cal. — Tämänkesäinen harvinaisen lämmin sää johtuu siitä, että aurinkoon on satanut tavallista enemmän meteooreja lisäten sen säteilyä, selittää Maresaaren observatorin johtaja professori T. J. J. See. Professori on asiassa toimittanut laajoja tutkimuksia.

Viinamiehille kamalia kuulumisia Ranskasta.

"Iltalehti" kertoo omassa uutisessaan seuraavaa:

Ranskan ja Suomen välisistä kauppaneuvotteluista ja niistä tuloksista, joihin ne voivat johtaa, on tietysti ennenaikaista mennä vielä tilapäisten ennakkotietojen nojalla sanomaan mitään varmaa. Ranskalaisten valtuutettujen esiintymisestä päättäen kuuluu kuitenkin näyttävän siltä, etteivät he ainakaan varsin jyrkästi vaadi Ranskalle oikeutta viinien ja muiden väkijuomien tuontiin Suomeen. Luonnollisesti täytyy edellyttää, että jos niin on asianlaita, he vaativat jossakin muussa vientilajissaan erityisiä helpotuksia, jotka korvaisivat viinin viennin estymisen.

Salakuljetusta Suomesta Ruotsiin

ovat viime aikoina saanut yhä suuremman laajuuden ja salakuljettajain julkeus kasvaa päivä päivältä. Osa saadaan tosin kiinni mutta huolimatta kalliiden salakuljetustavarain menettämisestä ja sakoista ryhtyvät he jälleen jatkamaan toimintaansa. Ruokatavarat ovat nykyään erityisen suosittuja salakuljetustavaroita, ja niitä viedään Ruotsiin siinä määrässä, että ne vakavasti uhkaavat ruotsal. elinkeinonharjoittajain etuja. Erittäinkin ovat ruotsalaiset kalastajat joutuneet ikävään asemaan, sillä suomalaisista moottoriveneistä myydään ahvenia 10 äyrillä ja haukia 40—50 äyrillä kilolta.

I. L. MATTHEWS & Co.

SUORAAN ULKOA TUOTTAJAT.
CUMBERLAND ST. TELEFOONI 91. PORT ARTHUR

Perjantain Alennuksia

Säästäväiset perheenemännät käyttävät hyväkseen näitä tarjouksia varhain perjantaiaamuna. Ne ovat suunnattoman edullisia säästötilaisuuksia kangastavaroille, joilla aina on pysyväinen arvonsa.

Laadut ja mitat ovat kauttaaltaan ensiluokkaisia.

FLOSS-LANKAA 15c
Erinomaista, nelisäistä täysivillaista Flosslankaa, värit: Jade, Rose, Flesh ja valkoinen. Erikoishinta perjantaina kääröltä **15c**

PUKUVOILEETA 69c yd.
Ei mikään ole isevempi ja mukavampi kuumilla ilmoilla kuin voilee-puku. Me asetamme kymmenen ryhmää myyntiin. Perjantain hinnat: Tav. hinta $1.00, myyntihinta ... **69c**
Tav. hinta $1.50, myyntihinta **98c**

ORGANDY JA VOILEE PUKUJA $17.95
Ihastuttavia kesäpukuja, valmistetut hienoista Organdy ja Voilee kankaista, kauniisti koristettuja ja hyvin tehtyjä. Myyntih. **$17.95**

SUKLAATA 59c **PAUNA**
Tuoretta suklaata, lajiteltuja. Tav. hinta $1. Perjantaina lb. **59c**

KEVYITÄ ALUSVAATTEITA 29c
Naisten hienoja, keveitä kesäliivejä, hienosti viimesteltyjä. Perjantaina kappale.. **29c**

ENGLAITIL. NAINSOOKIA 29c
36 tuum. lev. hienoa englantil. Nainsookia, pehmeästi viimeisteltyä. Perjantaina jaardilta **29c**

PUUVILLAKANGASTA 12½c yd.
Tehtaan pumpulikangasta, 36 tum. lev. hienosti viimeisteltyä. Perjantaina jaard. **12½c**

75c LAKANAKANGASTA 49c
8-4 lev. täysin valkaistua pumpulikangasta, erinomaista kesähuviloihin tai kämppääjille. Perjantaina jaardi **49c**

PERJANTAIN MYYNTI MATTO-OSASTOLLA

TYYNYJÄ 25c
Hienosti päällystettyjä Tyynyjä kanootteihin, parvekkeille, riippumattoihin tai kesähuviloihin. Koko 12x18. Tav. hinta 55c. Erik. hinta kpl. **25c**

TAITEELLISTA CHINTZ-VERHOKANGASTA 30c yd.
Pehmeästi viimeisteltyä kangasta, sinisiä, keltaista ja muunvärisiä, akkunaverhoiksi, oviverhoiksi y. m. 36 tuum. lev. Ttav. hinta 45c. jaardi. Erikoishinta jaardilta **30c**

ÖLJYTTYÄ LATTIAKANGASTA $1.00 yd.
Varatkaa riittävästi tätä verhokangasta eteisenne tai kylpyhuoneenne lattiaan. 54 tuum. lev. Hyvin painettua ja käytännölliset värit, burlap-pohjalla. Eirk. hinta jaard. **$1.00**

RUOHOMATTOJA $1.50
Japanilaisia ruohomattoja, sievillä piirroksilla, sinisiä tai vihreitä, sopivia aurinko-huoneeseen, eteiseen, verannalle tai kämppään. Koko 30 x 60. Erikoishinta **$1.50**

MATKAEHDOTEMIA

Ihastuttavaksi Kesäretkeksi

ITÄ-CANADAAN---TYYNENM. RANNIKOLLE

Suolattoman Veden Matka
SUURIA JÄRVIÄ
pitkin
Ihastuttava, Terveellinen, Nautintorikas
ERIKOINEN JUNA
Lähtee Winnipegistä 10.45 illalla Tiistaisin ja Perjantaisin
Kulettaa matkustajat suoraan Fort Williamissa odottavaan laivaan.

500 Mailia Suuremmoista Vuoristomaisemaa
CANADIAN PACIFIC VUORISTOSSA
KESÄMATKAPILETTEJÄ MYYDÄÄN JOKA PÄIVÄ
Pysähtymisiä sallitaan — Vapaasti Valittavia Matkoja. Voimassa Lokakuun 31 p:ään 1921.

VALITTAVANANNE
KOLME JUNAA PÄIVITT. JOKA SUUNTAAN
Niihin kuuluu
TRANS-CANADA LIMITED
Makuuvaunujuna
Päivän, Viikon tai Kuukauden Loma-ajaksi Matkustakaa
Winnipeg Beach'iin tai Lake of the Woods'iin
Sopivan Matkan Päässä Kaikille

CANADIAN PACIFIC RAILWAY

7-HENGEN NASH AUTO

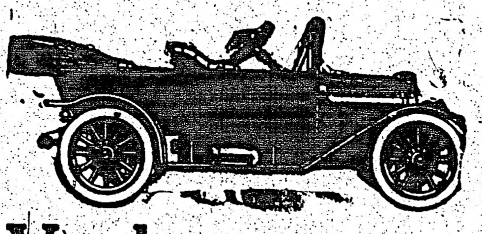

Vuokrattavana
ÖISIN JA PÄIVIN.
Puhelin 548 N.
WM. OIKONEN,
54 Cumberland St., S.
183 Prospect Avenue.
PORT ARTHUR, ONT.